



DİVANDER

BÜLTENİ

YIL: 3. SAYI: 4 HAZİRAN 1999.

DÖRTDIVAN KÖROĞLU 3. YAYLA ŞENLİĞİ



"BİR ÖZLEMİDİR DÖRTDIVAN"



DİVANDER

DÖRTDIVANLILAR Kültür
Yardımlaşma Dayanışma ve
Güzelleştirme Derneği Bülteni

Yıl: 3 Sayı: 4 HAZİRAN 1999

SAHİBİ:

Dörtdivanlılar Kültür
Yardımlaşma Dayanışma ve
Güzelleştirme Derneği Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ethem ERTÜĞ

Genel Yayın Yönetmeni
Halilullah ÖZCAN

YAYIN KURULU

Ethem ERTÜĞ
Halilullah ÖZCAN
Recep ŞENGÜN
Mehmet YILDIRIM
Yüksel DEĞERCAN
Nihat GÖKÇEOĞLU
Ahmet KOÇAK

Fotoğraflar : Mehmet YILDIRIM
Ahmet KOÇAK

YÖNETİM YERİ

Dörtdivanlılar Kültür
Yardımlaşma Dayanışma
ve Güzelleştirme Derneği
İlkiz Sok. 16/3
Sıhhiye/ANKARA
Tel&Fax: (0.312) 230 49 59

* Kaynak gösterilererek
Dergimizden alınır yapılabilir.

- * Para ile satılmaz.
- * Bültende yer alan yazılarındaki türkçe
ve görüntüler yazılamamalıdır.
- * Bültenimiz Basın Aylık Yasası'na
uymayı taahhüt eder.

Grafik & Baskı:
Yücel Ofset Ltd. Şti. Teşhisi
Tel: (0.312) 341 95 96 - 342 31 11 - 12



İÇİNDEKİLER

BAŞYAZI

- Ethem ERTÜĞ 2

Dörtdivan ve Geleceğe İlişkin
Ümitler

- Sinan ÖZCAN 3

Bizim Dörtdivan'ımız

- Ali BİLGİ 4

Maddi ve Manevi

Kalkınmanın Temel Esasları

- M. Lütfi ÖKSÜZ 5

Vakıf Tanımı İşlevi ve
DİVANKAV

- Halilullah ÖZCAN 7

Dörtdivan Kültürü
ve Oyunlar

- Aydoğan ASLANTAŞ 9

Dörtdivan İlçesinde Tarım ve
Hayvancılık

- Mustafa TURHAN 10

Gurbet Mektubu

- Servet YÜKSEL 12

Dörtdivan Yöresi Dil Malzemesi
ve Divanû Lugat-îl Türk

- Mehmet SOLMAZ 13

Yaylalarımız ve Biz

- Ahmet KOÇAK 15

Dörtdivan'da Evlenme Olayı
ve Aşamaları -III

- Hıdır BOZ 17

HABER HATTI 19

Köylerimizi Tanıyalım

ÇALKÖY

- Mehmet YILDIRIM 26

Dörtdivan Köyleri Elkabı 30

MEDYADA DİVANDER 31



B A Ş Y A Z I

Kıymetli Hemşehrilerimiz,

Divander Bülteni'nin dördüncü sayısında sizlerle birlikte olmanın mutluluğu içerisindeyiz. Üçüncü sayının çıkışından bugüne kadar geçen zaman zarfında Derneğiñiz kuruluş amaçları doğrultusunda sizlerin de katkılarıyla birçok faaliyetlerde bulunduk. Başarılı ve faydalı olduğumuz ölçüde kendimizi mutlu hissedeceğiz.

Hepimizin mälumu üzere had safhaya varan işsizlik nedeniyle Dörddivan'ımız sürekli göç veriyor. Bu sebeple çalışmalarımızı bu konu üzerinde odaklaştırdık. Bu konuda somut bir adım atabilmek için; konusunda uzman kişilerle ahşap sanayi üzerinde 3 Temmuz 1998 tarihinde Dörddivan Kapalı Spor Salonu'nda bir seminer düzenledik. Bu alandaki çalışmalarımız hâlen devam etmektedir.

Hemen ardından 4 Temmuz 1998 Pazar günü Koroğlu adına düzenlediğimiz Dörddivan Yayıla Şenliği'nin 2.sini düzenledik. Havanın yağışlı olmasına rağmen hemşehrilerimiz ve yabancılar şenliğe büyük ilgi göstermiş, yaklaşık 10 bin kişi bu şenliği izlemiştir. Yerli ve yabancı üst düzey yetkililerin de katılımıyla şenliğimiz uluslararası bir hüviyet kazanmıştır. Bu vesile ile sizleri 27 Haziran 1999'da düzenleyeceğimiz Dörd-

van Koroğlu 3. Yayıla Şenliği'ne davet ediyoruz.

Değerli Hemşehrilerim,

Divander olarak bu zamana kadar Dörddivan'ımız için birşeyler yapmaya gayret ettik. Fakat gerçekleştirdiğimiz bu faaliyetler "dernek" konumunda olmamız münâsebeti ile sınırlı kaldırdığından dememizi vakıf dönüşütmeyi düşünüyor. Bu hususta sizlerin de fikirlerini almak için 22 Kasım 1998 Pazar akşamı Gerede Esentepe Otel'de yemekli bir istişare toplantı düzenledik. Temelini bu toplantıda attığımız kısa adı "DİVANKAV" olan "Dörddivan Koroğlu Kalınma Vakfı" 5 Nisan 1999'da mahkeme tarafından tescil edilmiş ve "15 Mayıs 1999 tarih 23696 sayılı Resmi Gazete" de ilan edilmiş-



Ethem ERTÜĞ

DIVANDER Başkanı

İnşaat Mühendisi

Petrololisi Tek. İş. Eski Daire Başkanı

mize yardım eli uzatıp onlara imkânlarımız nisbetinde maddi ve manevi destek olmaya çalıştık. Ayrıca hemşehrımız olan İhtiyaç sahibi bir üniversite öğrencisini okutmaktayız.

Kıymetli Hemşehrilerimiz,

Otoyoldan giriş-çıkış sağlanması, Organize Sanayi Kurulması ve içemizi ilgilendiren diğer mühim meselerle ilgili girişimlerimiz devam etmektedir. Ancak şu ana kadar bu konularda yeterli desteği alabilmiş değiliz. İnşallah



tır. Kurulan bu vakıfımızın Dörddivanımız için hayırı faaliyetlerde bulunmasını temenni ederiz.

Geride bıraktığımız bir yıl içerisinde demek olarak sosyal faaliyetlerimize kapsamlı bir şekilde devam ettik. Geçtiğimiz Ramazan ayında geleneksel hale getirdiğimiz İftar Yemeği verdik. Şu ana kadar hasta ve müşkül hemşehri-

yakın bir gelecekte vakıfımızın da geniş hizmet alanı sayesinde bu sorunlarını halletmeye çalışacağız.

Aziz Hemşehrilenim,

Sizler Divander Bülteni'nin 4. sayısı ile başbaşa bırakırken, Dörddivan'ımızın geleceğinin ve mutlu yolların bizi beklediğini belirterek hepimize saygılar sunarım.



Dörtdivan ve Geleceğe İlişkin Ümitler

Çennet vatanın en şirin yörenlerinden birisinde yaşamak; ülkemiz halkına nasip olan bir mutluluk. İnsan bulunduğu çevrede sahip olduğu kıymetlerin farkına kolay kolay varamaz. Ancak o ortamdan uzaklaşıp, o değerlerin yokluğunu görünce kendi yöresinin ne kadar da az bulunur nimetleri bağında taşıdığını fark ediverir. İşte günümüzde yörenimiz insanını aslında hiç içinden gelmeden, ancak ekonomik güçlüklerin ve hayat şartlarının zorlamasıyla ama hep arkasına bakanak ve "bir gün geri dönebilecek miyim" sorusu zihinden bir türlü çıkmadan ayrıp geçimini temin etmek üzere şehirlere gittiğini, ancak hep doğduğu, büyüdüğü unutulmaz hatıraları olan ata topraklarının hasreti ile yaşadığıni ve her fırsatta, Köroğlu'nun at koşturduğu tertemiz havası, buz gibi suyuyla yesilin her tonunu görmeyin mümkün olduğu ve insanın tabiatla doyduğu yaylalarına koştuklarını müşahade etmekteyiz.

İşte bizlerin ve eminim ki

bütün Dörtdivanlıların umudu ve temennisi bayramlarda şenliklerde ve eski günleri yad etme ve yakınları ziyaret adına şirin ilçemize olan hemşehrilerimizin bu akınının, bir gün gelip ata yurtlarının sahip olduğu turizm ve hayvançılık potansiyelini harekete geçirmek için geri dönüp yeniden yerleşmek üzere gerçekleşmesidir.

Ülkemiz genelinde yaşanan köyden şehre göç dalgası, kırısal kesimde varolan kaynak-



Sinan ÖZKAN

Dörtdivan Kaymakam

yaşanan olumsuzlukları gidermek için tersine bir göç dalgası başlatılmalıdır. Anadolu insanı fedakardır, kadirşinasıdır. Kendisinin doğduğu yerde geçimini temin edebileceği şartlar sağlandığında mutlaka baba ocağına dönecek, yıllardır havasını teneffüs ettiği, nimetlerinden faydalandığı ve şartların zorlamasıyla ayırmak mecburiyetinde kaldığı ata toprağına dönme yolunda gerekli fedakarlığı yapmaktan kaçınmayacaktır.

Zulme, haksızlığa karşı direnenin sembolü haline gelen Köroğlu Diyarı'nın insanları da bir gün mutlaka tabiatın bütün nimetlerini cömertçe sergilediği bu güzelim yörenye döneceklerdir diye düşünüyorum.

Saygılarımla.



ların atılmasına, metropollerde de kalabalık, hava kirliliği, plansız kentleşme vb. nedenlerle çevrenin yaşansın olmaktan çıkışmasına yol açmaktadır. Genel ekonomik politikalar ve her yörenin şartlarına uygun bölgeisel kalkınma projeleriyle ülkemiz insanı yaşadığı bölgede tutulmalı ve



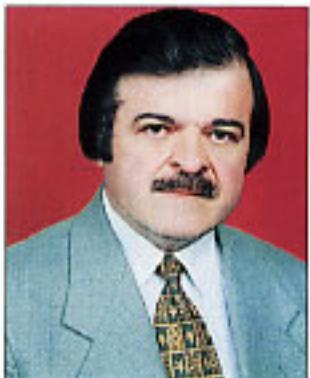
BİZİM DÖRTDIVAN'IMIZ

1 8 Nisan 1999 tarihinde yapılan seçimlerde Belediye Başkanlığına seçilmiş bulunmaktayım. Belediye seçimlerinin Dörtdivan'ımıza hayırlı ve uğurlu olmasını yüce Mevladan niyaz eylerim.

Değerli hemşerilerim, yeni seçilmiş belediye başkanınız olarak Dörtdivan'ıma en iyi hizmeti 5 yılum içerisinde yapmaya çalışacağım. Tabii

bu çalışmayı Dörtdivanlı hemşerilerim, siyasi partilerin İlçe başkanları, muhtarlarım ve ayrıca çok değerli DIVANDER yönetim kurulu üyelerimle beraber hareket edip Dörtdivanımız için hayırı ne ise hep beraber yapmağa çalışacağız.

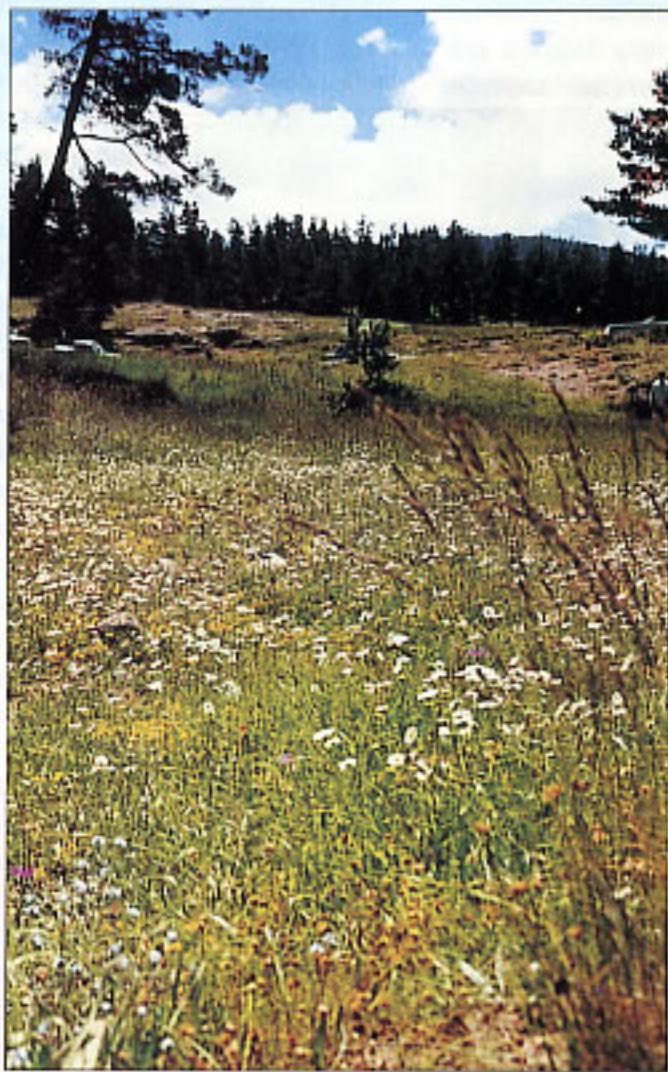
İnşallah hep beraber hareket edip Dörtdivan'ımıza birşeyler kazandırırız. Türkmenin değişik alanlarında



Ali BILGI

Dörtdivan Belediye Başkanı

yaşayan Dörtdivanlı hemşerilerime sağlık mutluluk ve esenlikler diler saygılarımı ve sevgilerimi sunarım.



DÖRTDIVAN'IM

*Altın başak harmanıma,
Kendin sıcak insanıma,
Koç Koroğlu'nun fermanıma,
San adamıım Dörtdivan'ım.*

*Güneş bahçesi gülernerine,
Tozlu giden yollarına,
Hakk'ı gören kullarına,
San adamıım Dörtdivan'ım.*

*Akataşların erimeyen karına,
Kirazlı yayla'nın soğuk pınarına,
Kapaklısına Karaçayır'ına,
San adamıım Dörtdivan'ım.*

*Koroğlu'nun destan sazına,
Özeli güzellerin nazırına,
Lışına, İdilinme, yozına,
San adamıım Dörtdivan'ım.*

*Hımmet Şıhalar türbesine,
Yağlısına, gencine, körpesine,
Duz aña köyünün cümleşine,
San adamıım Dörtdivan'ım.*

Ahmet KOÇAK



Maddi ve Manevi Kalkınmanın Temel Esasları

Nimetleriyle bizi kuşatan ALLAH (cc)'a sonsuz hamd, maddi ve manevi huzurun yolunu kiyamete kadar gelecek insanlara gösteren Peygamberimize mahlukat adedinde salat ve selam olsun.

Bundan önceki yazımızda, toplumları güçlü ve huzurlu kıtan dört temel esasın olduğunu söylemiş, bunların ilk ikisi (İslam kardeşliği, ictimai dayanışma ve yardımlaşma) üzerinde kısaca durmuş idik. Bu yazımızda ise, diğer iki esastan bahsedeceğiz;

Bunlar: İşlerde meşrevet (danışma) ve adalettir.

İşlerde meşveret (danışma): İslam toplumlarının dayandığı

ana esaslardan üçüncüsı danışmadır. Olgun fikirlere ulaşmada en güzel yol danışmadır. Peygamberimiz (SAV) "iktisada riayet eden, fakirlik görmez, istişarede bulunan da zarara uğramaz" buyurmuşlardır.

Hak ve adaletin yolu danışma ile daha kolay ve daha açık ortaya çıkacaktır. Kur'anı Kerim'deki sure-i celilelerden birinin adı da "ŞURA"dır. Bu surede mü'minlerin güzel vasıfları bildirilmiş, Namaz ve Zekat gibi İslam esaslarının arasında ŞURA (danışma) zikredilmiştir.

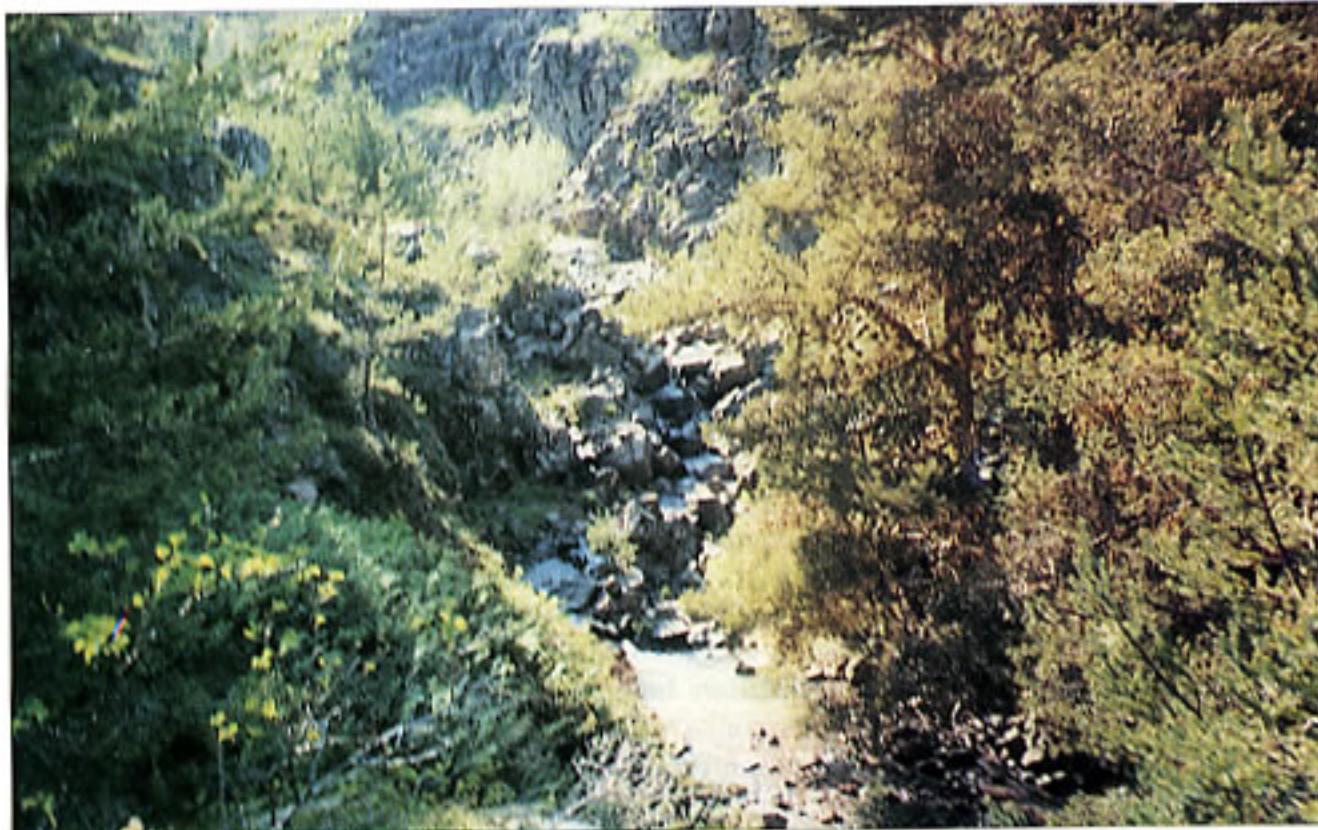
Yiice yaradıcımız adı geçen surenin 36-39'uncu ayeli celile-



M. Lütfi ÖKSÜZ
Dörddivan Moltusu

lerinde mealeen şöyle buyurmuştur.

"ALLAH katında olanlar, inanıp rablerine güvenen büyük günahlardan ve haysizlıklardan sakınanlar, öfkelenenlerinde bile başı şayanlar, rablerinin davetine icabet edenler, namazı dosdoğru kılanlar için, daha hayırlı ve daha sürekli



lidir, onların işleri aralarında danışma iledir ve onlar kendilerine verdiğimiz rızıklardan sarf ederler, bir de haksızlığa uğradıklarında, üstün gelmek için aralarında yardımlaşırlar".

İsabetli kararların alınması, doğrunun bulunması, huzurlu ve başarılı olabilmek için danışma şarttır. Hakikatt aramak ve doğruluğu bulmak için en yetkili kişiler dahi işlerini danışma ile yapmaya mecburdur.

Ancak; danışma, hükmü açıkça bilinmiyen işlerde olur. Cenab-ı Hakkın bildirdiği apaçık işlerde onun hükmüne uyulur. Aksi halde insanların düşüncelerini Cenab-ı Hakkın emirlerine tercih olurken bu küfürdür. İslamiyetle bağdaşması mümkün değildir. İslamın kesin hükmü ortaya koymadığı konularda danışma neticesine uyalması ALLAH'ı Tealannın elçisi Hz. Muhammed (SAV)ın ve onun eshabının yoludur, bizim de yolumuz olmalıdır.

Hz. Ali Ra. Peygamberimize; "Ya Rasulallah sizden sonra Kur'an nazil olacak değil, Kur'an ve Sünnet'te hükmünü bulamadığımız konular olursa ne yapalım" diye sorunca Efendimiz (SAV) "Abidler (İbadet ehli) ve Akıl (Akıllı) olanlarla istişare edin" buyurmuşlardır.

İslamın bu emri ile (şura, danışma) insanlara en tabi olan hakkı verilmiş, ferdin düşüncesinin kıymeti teslim edilmiş, toplumda hukukun üstünlüğü konunmuş olmaktadır.

Toplumların güçlü ve huzurlu

olması için uyulması gereken ana esaslardan dördüncüsü de adalettir.

ADALET: Toplumların varlığı, huzur ve güven için adalet, temel esastır. "Adalet mülkü temelidir" buyurulmuştur. Kur'anı Kerim şartlar ne olursa olsun fertlerin ve toplumum adalete uymasını, aksi olan zulümde kaçınılmamasını emretmiştir.

“Islamın emrettiği kardeşlik, içtimai yardımlaşma, işlerde meşveret (danışma) nefsimize ve bütün insanlara karşı adaletli olma, hem toplumuza hem de insanlığa huzur ve güvenin gelmesi için, toplumların maddi ve manevi kalkınması için vazgeçilmez temel unsurlardır.”

99

Maide suresi 8. ayette Cenab-ı Hak "Ey iman edenler, Allah için adaleti ayakta tutup gözeten şahitler olun. Bir topluluğa olan öfkeniz, sizi adaletsizliğe sürüklemesin; adil olun, adalet takvaya en yakın olandır. Allah'tan korkun, onun buyruklarına karşı gelmekten sakının. Doğrusu Allah işlediklerinizden haberdardır." buyurmuştur.

İnsanların hepsi Allah'ın kulandır, Allah'ın rahmetli herşeyi

kaplamıştır. Bu bakımından müslüm, gayri müslüm, beyaz, siyah, kadın, erkek, amir, memur kim olursa olsun Allah'ın hükmü ve adaleti önünde bütün insanlar eşittir.

İslam genel olarak adaleti emrettiği gibi, özel durumlarda da adaleti esas almıştır. Haksızlığı yapan kim olursa olsun bütün müminler elbirliği ile mütecavizi adalete boyun eğdirmek ve adaletin gerçekleşmesini sağlamakla mükelleftir.

Ömer bin Abdülaziz Halife iken valisine şöyle emretmiştir: "Vilayetini adaletle imar et, sağlam kale içersine al, yollarını ve çarşalarını haksızlık kirlerinden arındır".

Adaletin olmadığı yer mamur değildir. Adaletin olmadığı soğak çarşı, ülke temiz değildir.

Kısaca özetleyeceğiz olursak:

İslamın emrettiği kardeşlik, içtimai yardımlaşma, işlerde meşveret (danışma) nefsimize ve bütün insanlara karşı adaletli olma, hem toplumuza hem de insanlığa huzur ve güvenin gelmesi için, toplumların maddi ve manevi kalkınması için vazgeçilmez temel unsurlardır.

Cennet vatanımızda kardeşce yaşadığımız, birbirimize Allah için yardım ettiğimiz, işlerimizi birbirimize danışarak yapabildiğimiz, adalete riayet ederek yaşadığımız günler arzusu ile maddi ve manevi olarak kalkılmış güçlü ve huzurlu bir türkede güzel bir Dörtdivan için elele, gönül gönüle diyor, tüm hemşehrilerimize saygı ve selamlarımı arzediyorum.



VAKFIN TANIMI, ISLEVİ VE DİVANKAV

Vakıf Arapça bir kelime olup sözlük anlamı olarak; durma durdurma, hareketten alkoyma, hapsetme, dinlendirme demektir. Çoğu Evkaftır. Terim olarak ise; kişinin taşınır veya taşınmaz mallarını hiç bir düş tesir altında kalmaksızın, sifir kendi rıza ve isteğiyle şahsi mülkiyetinden çıkarıp hayır ve hasenat gayesyle yine kendisi tarafından belirtilen şart ve hizmetlerin yerine getirilmesi için ebedi olarak tahsis etmesidir.

Bu durumda vakıf kuran kişiye vakıf (vakfeden), vakıfın hangi şartlara göre yürüttüleceğini belirten yazın içeigine ve vakfiye denilmektedir. Vakfiyeler, mahkemelerde hakimlerin ve şahidlerin huzurunda tanzim edilen belgeler olmalarından dolayı tarihi kıymeti haiz en çok güvenilir belgelerdir. Sadece vakıf hizmetlerinin nasıl yapılmış gerekliliğini değil, aynı zamanda, hukuki, tarihi, coğrafi toplumsal, iktisadi, dini ve benzeri yönlerden kültürümüz yansıtın bilgiler açısından da çok önemli bir hazinedir.

İslam alimlerinin ortaya koydukları nazari sistemlere göre vakıf, doğrudan doğruya İslâmdan kârgâhnamektadır. Paganus Efendimizin Fedek Bahçesi'ni, Hz. Ömer ve Hz. Osman'ın kıymetli

arazilerinden bittiği bir kısmını insanlarımı yarına tahsis etmeleri, vakıf hadisesini İslâmi bir çehreye bürmüştür. Cumhuriyet öncesi kurulan bütün vakıfların kuruluş senedi olan vakfiyelere bakıldığında ayet ve hadislere yer verilmiş olduğu da görülecektir.

Emevî, Abbasi, Selçuklu ve Beylikler zamanında yaygınlaşan vakıflar, en mükemmel ve en görkemli dönemini ise Osmanlılar devrinde yaşamıştır. Sayları yüzbinleri aşan, insanlığa hizmette geniş alanlara yayılan Türk-Islâm Vakıflarının sanat yönüyle de zirveye



Vakıf eserlerinden Üsküdar Mihrişah Sultan Külliyesi

ulaşması bu dönemde olmuştur.

Osmanlı'nın Anadolu'da ve hâkimiyetini sürdürdüğü her memlekette, aradan yüzüyollar geçmesine rağmen adın başına bir vakıf eseri ne rastlamamız, bu dönemdeki vakıf gelişiminin en güzel ve en açık

Günümüzde pek çok bakanlıklar ile belediyelerin yaptıkları hız-



Halilullah ÖZCAN

DIVANDER Başkan Yrd.

Kırıkkale İl Halk Kütüphanesi Müdürü

metler, eskiden vakıf kanalıyla gerçekleştiriliyordu. Çok geniş ve de gışık sahalarda hizmet veren vakıfın asıl amacı, insan şahsiyetinin ve insan hayatının korunması ve geliştirilmesi, insanların hayatı kâşf etmeyecekleri makamları ve manevi zorluklarını, izahatların dindirilmesi, hayatın güzelleştirilmesi, insan haysiyetinin ve toplumsal düzenin her türlü tehlike ve sarsıntılarından korunması olmuştur.

Bu maksatla vakıf yoluyla camiler, mescidler, namazgâhlar, mektepler, medreseler, kütüphaneler, dergâhlar, darüşşifalar, hastaneler, aşevleri, kervansaraylar, çeşmeler, su yolları ve tesisleri, yollar, köprüler, deniz fenerleri, kale ve istihkâmlar, spor saha ve tesisleri, mesire yerleri, dul ve yetim odaları, ormanlar, kış mevsimleri için valaları, kışın tehlikelerle dolu olan yüksek dağlarda ve geçitlerde can kurtaran istasyonları nitelinde



barınaklar ve bunun gibi nice hayrat binalar meydana getirilmiş ve bunların bitti bir kısmı zamanla müzeci ve tarihi açıdan değerli birer anıt haline gelmiştir.

Kış aylarında kuşların beslenmesi, hasta ve garip leyleklerin bakım ve tedavisine, bayram günlerinde şehir ve kasabalarda top atılarak çocukların sevindirimesine, halkın neşe ve mutluluğunun artırılmasına, alış-veriş edenlerin aldatılmamasına, önlemek üzere çarşı ve pazarlara örnek ve kantar konulmasına, evlatlıkların hurpalanıp azarlanmamaları için kurdıkları kap-kacığın temin edilmesine, yoksul ve öksüz kızlara çeyiz verilmesine, düğünlerinin yapılması, çalışamayacak kadar yaşlı olan veya sakatlanan meslek ve sanat erbabı ile işçilere yardım için fonlar tahsisine kadar pek çok sosyal içeriği hizmet yine vakıf kanahyla olmuştur. Kısacası vakıf insanlar arasındaki sosyal ilişkileri dengeleyen, zengin-fakir, sağlam-hasta, sahipli-sahipsiz gibi insanlar arasındaki farklılıkları en aza indirmeye çalışan bir kurumdur.

Geçmişte sosyal hayatımızın çekirdeğini teşkil eden Vakıflar günümüzde tarihteki benzerleri gibi insanların dayanışması, kaynaşması, yardımlaşması ve toplum barışına katkı sağlama anıtsını gümektedir. Biz de bu amaçla Dörtdiv-

vanlılar olarak hizmetlerimizin daha kalıcı, daha kapsamlı olması ve yöremize daha çok hizmet edebilmek için Dörtdivan Köroğlu Kalınma ve Dayanışma Vakıfı "DİVANKAV"ı kurduk. Bilindiği gibi dernekler faaliyet alanları daha sınırlı, kurulması ve kapatılması da

beraber hükmü şartsızetine kavuşan kurumlardır.

Divander çatısı altında bir derneğin yapabileceği faaliyetlerin birçoğunu yaptık. Ama asıl gayemiz olan Dörtdivan'dan göçü önleyici ve işsizliği ortadan kaldırıcı bir yatırım yapma düşüncemizi hiçbir zaman unutmadık. Bu konuda hemşehrilerimizle yaptığımız görüşmelerde çok büyük teşvik gördük ve bunu gerçekleştirmenin yolunun da derneğimizi vakfa çevirmekten geçtiğine karar verdik. Geniş istişare toplantılarının ardından kurucular kurulunu tesbit ettik. Burada, bize maddi manevi destek veren tüm hemşehrilerimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Bu arada vakıfının adını koyma Köröğlu ismini de vakıf ismine ekleyerek Dörtdivan Köroğlu ile özdeş bir hale getirdik ve Köröğlu ismini vakfımıza tescil ettirdik. Adı ülkemizin sınırlarını aşmış Köröğlu ile şirin küçük ilçemizin birlikte amımasını sağladık.

Bir hayır, hasenat kapısı olan vakıfımıza üye olan olmayan tüm hemşehrilerimizden maddi ve manevi desteğini bekliyor, vakıfımızın yöremize ve ilkeimize hayırlı hizmetlerde bulunmasını Allah'tan temenni ediyoruz.

Kaynak: *Son On Yılda Vakıflar*, 1980-1990, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay.



kolay en önemli de herhangi bir ticari veya sınai faaliyette bulunamayan tüzel kişiliklerdir. Vakıflar ise geniş faaliyet alanları olan, ticari ve sınai faaliyetlerde bulunabilecek daha kapsamlı ve kalıcı işler yapabilen, tarihten günümüze, insanlığa faydalı bir miras olarak geçen, kuruluşu mahkemelerce tescil edilen ve Resmi Gazete'de ilanıyla



Dördivan Kültürü ve Oyunlar

Bir toplumu diğer toplumlar dan ayıran faktör kültürdür.

Sözlükler kültürü "Bir topluluğun tinsel özelliğini, duyuş ve düşünüş birliğini meydana getiren gelenek halindeki her türlü yaşayış, düşüncce ve sanat varlıklarının tümü" olarak tarif eder.

Dördivan'ın kültürünü araştırmaya başladığımızda çocukken oynadığımız oyunların çok önemli bir yer tuttuğunu farkettik. Bazıları unutulan, bazıları da günümüzde halen oynanan bu oyunları tek tek ele alıp, tarihçesi, oynayışi ve kuralları ile yazılı hale getirip, gelecek nesillere aktarmayı kendimize bir görev bildik.

HORAK OYUNU

Oyun en az ikişer kişilik iki takım halinde oynanır.

Oyun için gerekli olan malzeme:

1- Horak (5-10 cm boyunda 3-5 cm çapında ucu topaç gibi yontulmuş ağaç)

2- Sopa (Horak'a vurma için 3-

7 cm çapında, 50-100 cm uzunluğunda)

3- Tahta (15-30 cm genişliğinde, 50-100 cm boyunda, muhtelif kalınlıkta)

Oyun oynamanacak alan seçilir. Tahtanın bir ucunun altına taş konularak yükseltilir. Diğer ucu yerde kahr. Böylece rampa elde edilmiş olur. Horak bu rampanın ucuna konur. İki takımdan birisi vuruğu, diğerini tutucu olur. Tutucu olan takım horağın konulduğu rampanın karşısında (rampanın yaklaşık 8-10 metre öne) çizilen çizgiden sonra istedikleri yerde dururlar. Vuran takımında kaç oyuncu varsa her biri sırayla horağa vurur. Tutucular horağı yere düşmeden tutmaya çalışırlar. Tutulan her horak, tutanlar için sayı, tutulamayan horaklar ise atıcılar için sayı olur. Vuruğu rampanın kenarına gelerek sopayla horağa hızla vurur. Horak daha önce çizilen çizgiyi geçmişse sayı karşı takımın olur.

Vurucuların her oyuncu horağı birer defa vurduktan sonra yer



Aydoğan ASLANTAŞ

Dördivan Halk Eğitimi Merkezi ve (ASO) Müdürü

değiştirilir. Vuruclar tutucu, tutucular da vuruğu olur. Oyun 3 ya da 5 defa yer değiştirilerek oynanır. 3 ya da 5 defa da alınan sayıların toplamına göre en çok sayıyı alan taraf galip gelmiş olur.

Yöremizde bu oyun 14-25 yaş arası genç kızlar ve gelinler tarafından oynanır. Bu oyunla ilgili belli köylerde (Kadılar, Çardak, Çalköy) Horak Mayhası adı altında eğlenceler düzenlenir. Eylül ve Ekim aylarında yukarıda sayılan köylerde düzenlenen mayhalara (panayır) çevre köylerden takımlar gelir.

Köy takımları arasında horak müsabakaları yapılır. Bu müsabakalarda galip gelen takımlara mağluplar tarafından yemek ikram edilir. Yemek bütün takımlarla birlikte yenir.

Bu oyun için kurulan mayhada (Panayır) ihtiyaçları olanlar alış-veriş yapma imkanı bulurlar birbirleriyle tanışıp kaynaşırlar. Yeni dostlukların temeli atılır.

Yakın zamana (1970'li yıllara) kadar oynanan bu oyun ve kurulan panayırlar günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur.



Dörtdivan İlçesinde Tarım ve Hayvancılık

Ekonomisi tarım, hayvancılık ve orman türlerine kurulu olan ilçemizin mevcut potansiyeline göre elde edilen ürünler açısından yeterli randırmak alınamamaktadır.

İlçemiz merkez mahalle ve köylerinin tarımsal alan ve hayvan varlıklarını yandaki tabloda gösterilmiştir.

Bu tabloyu kısaca analiz edersek:

TARIM: Toplam 284.000 dekar yüzölçümü sahip ilçemizin %67'i (205.000 dekar) ormanlık, %28'i (70.000 dekar) ise tarım arazisi olarak kullanılmaktadır.

Yetişirilen ürünler hububat (arpa-bağday) ve patates ağırlıklı olup, az miktarda yem bitkileri ekilmektedir.

Ekonominin anlamda iklim özellikleri nedeniyle meyvecilik ve sebzecilik yok denecek düzeydedir.

Dörtdivan ilçesinin tarımında tohumlu patates yetiştiriciliği önemli bir yer tutmaktadır. Yıllara göre değişiklik gösterse de 20.000 tona yaklaşan yıllık patates üretimi yapılmaktadır.

HAYVANCILIK: Büyülkbaş hayvan varlığımızın %75'ine yakını yerli ırktan oluşmaktadır. Küçükbaş hayvan varlığı sakız-karaman melezi olup, sayısı gün geçtikçe azalmaktadır.

İlçemizin tarımı ve hayvancılığı ile ilgili olarak mevcut durum değerlendirildiğinde;

- Tarım arazilerinin büyüklüğü, tarimsal verimlilik açısından yeterli olmadığı gibi, veraset yoluyla zamanla daha da küçülmektedir. İlçemizde birim haneye düşen tarım

arazisi 25 dönem civarında olup, ayrıca 15 dönemin üzerinde büyülüğe sahip tek parça tarm arazisi sayısı çok azdır. Bu durumda yapılan tarımsal faaliyetlerden elde edilen kazancı olumsuz etkilemektedir.

- Sürekli göç veren bir ilce olmamız sebebiyle tarımda uğraşan kesimde gençlerin oranı çok düşük kalmaktadır. Bunun sonucunda da tarım geleneksel metodlarla yapılmakta (özellikle hububat alanında) yaşlı kesim yeni uygulama ve tekniklere sıcak bakmamaktadır.
 - Patates yetişiriciliği ile ilgili olarak önceleri tamamına yakını tohumluğunu yasıflarına uygun yapılan



üretim zamanla yemeklik olarak değişmiştir. Gerek yağış rejimi, gerekse fiyatlardaki istikrarsızlık üreticiyi olumsuz etkilemeye, ekim alanları normalin üzerinde azalış veya artış kaydetmektedir.

- Yem bitkilerinin üretiminde yapılan destekleme ve yayımı çalışmalarına rağmen hala istenilen düzeye ulaşamamış olup, bu da hayvanelikteki yem girdi maliyetinin artmasına neden olmuştur.
 - İlçemizde ormanlık alanların daralmasından dolayı aşırı yağışlarda haşa Ulusu deresi olmak



Mustafa TURHAN
İnce Tannı Müdürü

üzere tali dereelerin taşıması somucu ovalık alanlardaki tarmusal tırınlar-
de hasara sebebiyet vermektedir.
(1998 yılında İlçenizde sel felaketi
yaşamamıştır.) Dereelerin ıslah edil-
mesi ile taşkönlarda tarmu alanlarında
ortaya çıkabilecek hasar oranı
belirli bir oranda kaldırılabilir.

- Hayvancılığımız için kültür ırkının yaygınlaştırılması ile mera ve yaylalarımızdan daha verimli bir şekilde faydalananarak verim düzeyini mevcudun en az üç katına çıkarmak mümkün olur. Bu amaçla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nce desteklenip, İlçe Tarım Müdürlüğü tarafından projelendirilen süt sigürciliği teşvik projesi kapsamında 40 adet damızlık dövenin fakir ve muhtaç çiftlerimize dağıtılmıştır.

- İlçemiz kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde 150'ye yakın broiler kümemesinde 800.000 dönem/kapasite ile yıllık ortalama 7 bin ton beyaz et üretmektedir. Tavuk çiftlikleri İlçe ekonomisinin önemli kaynaklarından birini teskil etmektedir.

Dördivan ilçesi sahip olduğu iklim özellikleri nedeni ile hayvancılık ve tarımsal alanda önemli avantajlara sahiptir. Potansiyelin iyi değerlendirilmesi sonucunda üretim kapasitelerini daha çok artırmak mümkündür.

DÖRTDIVAN İLÇESİ TA

T A R I M A R A Z I S I V A R						
SIRA NO	MAHALLE VEYA KÖYÜ	TOPLAM ARAZİ (dk)	BÜĞDAY (dk)	ARPA (dk)	PATATES (dk)	YEM. BIT. MEYVE (dk)
1	KADILAR MAH.	3.400	2.000	700	300	50
2	ÇAVUŞLAR MAH.	2.900	1.100	700	250	200
3	ADAKNİK	1.390	600	400	200	44
4	ADAKÖY	1.600	450	300	775	74
5	AŞAĞI DÜĞER	2.600	1.000	500	300	50
6	AŞAĞI SAYIK	1.140	600	300	230	10
7	B. BAYRAMLAR	2.000	1.100	600	150	50
8	BÜNÜS	2.400	1.300	700	200	100
9	CEMİLLER	2.100	800	500	500	190
10	ÇALKÖY	3.100	1.400	900	200	260
11	ÇARDAK	1.900	1.000	600	200	90
12	CİTLER	1.100	400	200	150	130
13	ÇETİKKÖREN	3.200	1.230	800	600	200
14	DEVECİLER	2.300	1.000	400	700	160
15	DOĞANCILAR	5.400	2.000	1.200	400	250
16	DÜĞER	4.600	1.630	900	800	400
17	GÜCÜKLER	5.900	2.000	1.500	200	500
18	GÖBÜLİR	2.300	1.100	500	100	90
19	HACETLER	3.400	900	700	100	500
20	K. BAYRAMLAR	1.500	800	400	100	160
21	KILIÇLAR	2.400	1.000	800	200	300
22	KURUCAKÖY	3.300	1.500	1.100	200	300
23	ORTAKÖY	2.700	1.100	900	80	60
24	ÖMERPAŞALAR	4.100	2.200	700	300	100
25	SEYİTALLİLER	890	400	300	25	80
26	SORKUN	1.900	800	600	200	200
27	SÜLEFLER	1.400	700	600	40	45
28	YAĞBAŞLAR	2.240	900	700	300	50
29	YALACIK	2.250	900	600	40	350
30	YAYALAR	1.550	400	50	1.050	50
31	YUKARI DÜĞER	1.100	700	200	100	60
32	YUKARI SAYIK	1.000	500	200	65	70
	TOPLAM	79.060	33.510	19.550	9.055	5.233
						(dk)



GURBET MEKTUBU...

Köyümüzden, Dörtdivan'dan çocuk denecak yaşıta ayrıldım. Tam on dokuz sene baharına hasreti, gurbeti ve renk renk hüzünleri teneffüs etmek düşüktü. Hemen hemen her sene izine gelerek memleketimde özlem gidermeye çalıştım. Bu zannun zarfında birçok şey değişmiş. Doğumlar, ölümler, göçler... olmuş. Ama üzüntek gördüm ki, Dörtdivan'da iki şey hiç değişmemiş: İşsizlik ve gollarm durumu.

Eğer yaklaşık girmi yıl içinde Dörtdivan'a hatırlı sayılır bir fabrika açılmış olsa, ilçemizi Gerede'ye, Veniçaga'ya ve köylere bağlayan gollar adam gibi asla tıkanamış olsalar, bir dakika değil, uzun uzun düşünmeniz lazımdır. İnanın hepsini toplasanz göz kon yol tutmaz. Efendiler bu işte bir anlaşılık var.

Istanbul ve Ankara arasında bulunmak gibi bir şansa sahip olan Dörtdivan'ın kesinlikle bu halde olmaması gerekiyor. Aşırı ilce olası sadece bol bol çok kath binalar yükselselmiş. Ne yapayım ben o beton yapımlarını? İsten, aştan, hizmetten haber verin! Kümə sesleneceğimi, kime yüklemeceğimi, hilemiyorum. Seçimden seçime oy istemeğe gelen politikacılar, yöneticiler, zenginler ve en önemli siz Dörtdivanlılar nerdesiniz?

Son iznimde sağılsun hemşerileriniz avuç içi kadar yerde tam on iki tane kahvehanesi olduğunu söylediler. Bu da olsa olsa işsizliğim diğer adıdır,

yazık, mithiq, korkunç bir zaman israf ile karşı karşıyayız. Boşu boşuna geçip giden yılların hesabını bir soyan bulunmayacak mı? Böyle bir lüks nerde görülmüş?

Gurbet yıllarında bulunduğum ülke ile kendi memleketimi kıyas etme imkanım oldu. Vatanımızda olup-bitenlere bir de buradanz uzaktan bakmakta fayda var. Bazı şeyler duha ığdır görüp bildiğimizle inanıyorum.

Burada zamanın üzerine titrediklerini gördüm. Randevularma nasıl koşuklarla şahit oldum. Adeta zamanı aşmak ve geçmek için gece gündüz savaş veriyorlar. Batı'nın çalışma sistemlerini, sağlık hizmetlerindeki hassasiyeti, bürokrasideki kolaylığı, sırları, üretimdeki kaliteyi... es alacağımız yerde maalessel hep menü, hoş olmayan yönlerine dört elle sarılmışız. Bizde ise bürokrasi denilen şey vatandaş adeta iş yaptırmamak için çalışıyor. Her şey



Servet YÜKSEL

Şair - Yazar
Almanya

kağıda, mevzuata bojuşmuş. Her sahada dökülgürüz. Çok küçük meselelerle uğraştığımızı, bir türlü kabuktan öze inemediğimizi, hele hele bazen komik durumlara düşüğümüzü de belirtmeden geçmemeyeceğim. Biz belki de günlük yaşamdan, kissa vadeli düşünmenin cezasını çekiyoruz.

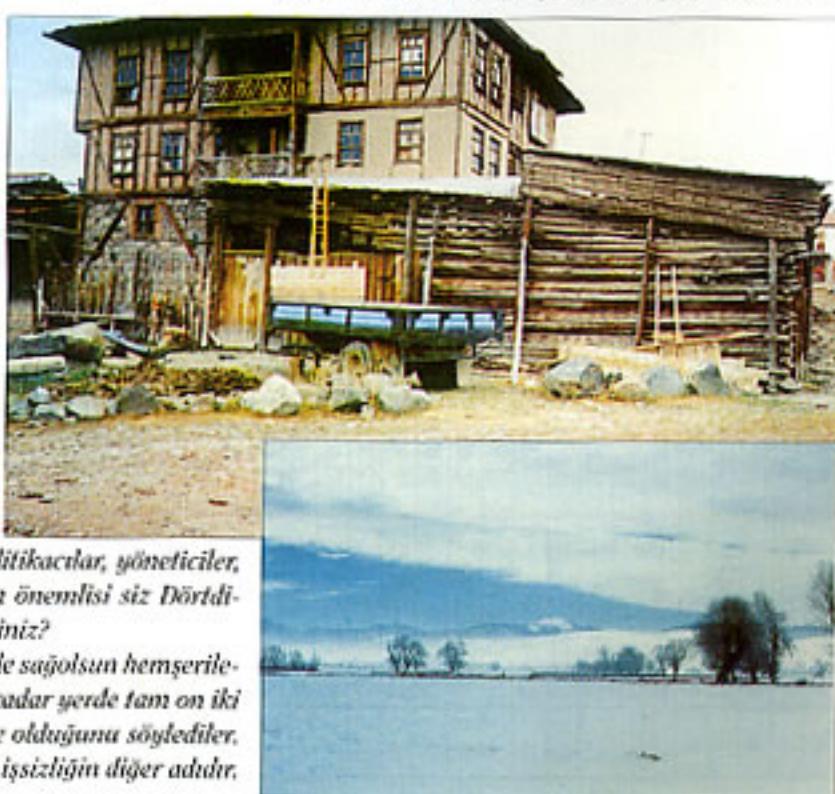
Bugün batılı yüz sene sonrasının planları ile mesgul. Bugünü çözmiş, yarının yarını masaya yatırılmış. İşte Batı bu...

Dörtdivan'ımızın taş-hazırlı gollardan nereye geldik. Hep kendi kendime sormuşumdur. Almanya'nam eli yilda ulaştığı bu refah seviyesine bizim milletimiz lagık değil mi?

Maksadımız ne Batı'yi övmek ne de ülkemizi yermek, sadece gerçekleri dile getirmektir.

İlçemizde vega memleketimizin diğer yörelerinde olsun çok müşşet ümit verici gayretlerin olduğunu biliyor ve sevinçim. Bu gayretli, güzel insanları tebrik ediyorum, kolay gelsin diyorum.

Selam ve sevgi ile...



DÖRTDİVAN YÖRESİ DİL MALZEMESİ ve DİVANÜ LUGAT-İT-TÜRK

GİRİŞ

Orta Asya'dan göç eden Türk boylarının yerleşim yerlerinden birisi olan Dörddivan'da Türk dilinin ve kültürünün en eski izlerine rastlamak mümkündür ve bu yönüyle de Dörddivan müstesna ilçelerimizden birisidir.

Dil malzemesi açısından Dörddivan yoresinin en önemli özelliği; Türk dilinin eski devirlerinde kullanılan bir çok kelimeyi asıl şekilde veya bir takım küçük farklılıklarla bünyesinde yaşıyor olmasıdır. Bu kelimelerden bir kısmına da on birinci yüzyılda Kaşgarlı Mahmud tarafından kaleme alınan ve Türk dilinin ve kültürünün zengin bir kaynağı olan Divanü Lügat-İt-Türk'le rastlamaktayız.

Dörddivan yoresinden derlediğimiz ve Divanü Lügat-İt-Türk'te tespit ettiğimiz kelimeler ve anımları şu şekildedir.¹

Kelimeler:

ağıl: Koyun yatağı. DA²'da ağıl: Etrafı ağaç, çalı, taş vb. şeylerle çevriliş üstü açık koyun veya keçi barınağı

agnamak: Yatıp, debelenmek. DA'dan ananmak. Aynı anlamdadır.

agu: Ağı. DA'da avu: Aynı anlamdadır.

aguj: Agız, inek veya koyun doğurduktan sonra ilk gelen süt. DA'da Avuz: aynı anlamdadır.

agursak: Ağırnak. DA'da agırsak: Diz kapağı

ağ: İki bacak arasındaki boşluk. DA'da pantolon, pijama vb. şeylerin iki bacak arasında kalan kısmı

Pantolon ağı "veya ağ yeri" şeklinde kullanılır.

angıt: Ördeğe benzer kırmızı

renkli bir kuş, anırt. DA'da anıt.

anız: Anız. Buğday veya buğdaya benzer şeyler biçildikten sonra tarlada kalan biçilmiş köktür. DA'da anız.

bagırdak: Kadın göğüsleni. DA'da bagırdak: Beşikten çocukluğun düşmemesi için sarılan kumaş parçası.

belemek: Çocuğu beşiğe yatırmak DA'da aynı anlamdadır.

bıldır: Bildir, geçen yıl, bir yıldır. DA'da iki sene önceki yıl.

bük: Ağaçlık yer. Köşe, bucak. (Arguca). DA'da yer adı: Eğri Büük.

çepiş: Çepiş, altı aylık keçi yavrusu. DA'da aynı anlamdadır.

çetük: Kedi (Oğuzlarca) DA'da özel isim: Çetikören.

çığ: Göçebelerin sele sazından (çığ otundan) yaptıkları çadır örtüsüdür. Bu, kamıştan daha ince ve daha yumuşaktır. DA'da çığ: Tavan arası.

çim: Aynık otu. Yerden yarı kökü kesilip alınır; Kurutulduktan sonra ateş yakmak için tuturak yerinde kullanılır.

DA'da çayırlardan toprağıyla birlikte kesilip çıkarılan ot.

çit: Kamıştan veya dikenden yapılan duvar. DA'da saman veya gübre taşımak için, öküzlerin çektiği arbalarla kullanılmak üzere tattadan veya söğüt ağacının dallarından yapılan araç.

çömçe: Çömçe, kepçe (Oğuzca) DA'da çömçü: Kepçe.

enük: Arslan yavrusu. Sırtlan, kurt, köpek yavrularına da "enük" denir. DA'da kedi, köpek, fare gibi hayvanların yavruları.

enükledi: İt enükledi. DA'da enüklemek: Kedi, köpek, fare vb. yavrulamak.

erik: Erik neng: Yağ ve yağı



Mehmet SOLMAZ

Okulman

Abant I. Baysal Üniv., Türk Dili Böl.

benzer eriyici her nesne". Dondukta sonra eriyen her şeye de "erik neng" denir. DA'da erük: Erimiş şey (yağ).

ergürdü: Herhangi bir şeye sırasında erişmek. DA'da ergürmek: Yetişirmek, ulaştırmak.

erkeç: Erkeç. DA'da erkek keçi anlamdadır.

esrük: Sarhoş: DA'da esrük, esrük: Aynı anlamdadır.

evin: Evin, dane. DA'da evin: Aynı anlamdadır.

ırımkem: Birlikte toplamak. DA'da biriktirmek.

kavut: Kavut, dari unu yağla, şekerle karıştırılır, yeni doğuran kadınlara yemek olarak verilir. DA'da kavrulmuş tahıl unu anlamdadır.

kesek: Bir nesnenin keseği, bölümü. DA'da sürülmüş tarladaki büyük toprak parçaları

kıdhıglamak: Kıyılanmak, kıyı dıkmak. DA'da guyılamak: Aynı anlamdadır.

kırığ: Toprağı kabartmak için kullanılan gübre. DA'da tabaklaşmak (veya kuru) koyun ve keçi gübresi

kıragı: Kırığı. Soğuk gecelerde gökten düşer. DA'da giravu: Aynı anlamdadır.

koşmak: Koymak, katmak. DA'da öküz, koyun vb. hayvanları bir araya getirip bağlamak,

kömeç: Küle gömülerek pişiri-

len çörek. DA'da içine çekirdek, ceviz vb. şeyler konularak yapılan ekmek.

ma: Al anlamında bir kelimedir. "ma, al işte". Bazı kere "meh" dahı denir. DA'da meh: Aynı anlamdadır.

ok: Paylar ve toprak hisseleri üzerine üleşmek için atılan ok, çekiilen kura. DA'da ok atmak: Kura çekmek anlamındadır.

oluk: Oluk, ağaç kütüğünden yemlik gibi oyularak içerisinde şıra soğutulan, hayvan sulanan yalak. DA'da I. Hayvan sulanan yalak. II. Pınarlıda suyun akması için oyulmuş ağaç anlamındadır.

öz: İki dağ arasında bulunan dere. DA'da vadi anlamındadır.

pısmak: Pusuya girmek. DA'da pısmak: Saklanmak, gizlenmek.

pürçek: İnsanın kâkülü, atın perçemi. DA'da mısır vb. şeylerin püskülü.

Pürçüklenmek: Yelesi, kâkülü çıkmak. DA'da pürçekli olmak.

sang: Kuş pisliği. DA'da san: Yosun.

sarkım: Soğuk günlerde kar gibi yanmış çiğ. DA'da aynı anlamda-

dir.

sasımak: Kokmak. DA'da sası: Kokan su vb. şeyler.

sogulmak: Su, süt çekilmek. DA'da sovulmak, soğulmak: Aynı anlamdadır.

sormak: Emmek. DA'da aynı anlamdadır.

söbl: Başı uzun ve sıvri olan nesne. DA'da söbe: Yuvarlak nesneler için tam yuvarlark olmayan, yumurta biçimli olan nesne.

süngü: Mizrak. DA'da sünge: Fırndaki külö süpürmeye yarayan ucuna bez bağlı sırik.

süslemek: Süsüşmek: Öküz, koç vb. baş vurmak, toslaşmak. DA'da aynı anlamdadır.

tepik: Tepme. DA'da depük: Tekme.

toklu: Altı aylık kuzu toklu. DA'da toklu. Aynı anlamdadır.

tungra: Bedendeki kir. DA'da tonra: El ve ayaklardaki kir.

tüge: Düğe, iki yaşına varmış olan buzağı. DA'da düğe: Aynı anlamdadır.

yamurmak: Kesmek, kırmak. DA'da "yıkıp yomurmek": Yıkmak, dağıtmak anlamında deym olara kullanılmaktadır.

yemşen: Kıpçak Ülkesinde biten kir yemişinin adı. DA'da yemşen. Çam ağaclarındaki sürgün.

yasgaç: Yasdıgaç, hamur tafiası. DA'da yaslaşaç: Fırına ekmeğin taşınan yaklaşık iki metre boyunda, otuz santimetre genişliğinde tahta.

yundı: Yemeğin yendikten sonra kabin yıkaması. DA'da yumtu: Bulaşık suyu.

DİPNOTLAR

1. Ömekler Çetikören Köyü'nden derlenmiştir.

2. Kisaltma: DA Dörtdivan Yönetisi Ağızı.

KAYNAKÇA

Besim Atalay, Divanü Lügat-İ-Türk Tercümesi, TDK Yayınları, Ankara 1991, 3.Baskı, I-IV. Ciltler.

Türkçe Sözlük, TDK Yayınları, Ankara 1988.

Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yayınları, Ankara 1983.

GURBETÇİ DÖRTDIVANLI'M

Öz toprağından ayrılmış gurbete,
Camı-gönülden ayrılmak istemese de,
Çoluk-çocuk geçimi derdinde,
Çilekeş gurbetçi Dörtdivanlı'm.

Kıtalar, denizler geçmiş,
Almanya, Fransa seçmiş,
Nerede iş, nerede geçim demiş.
Sıradan uçmuş gurbetçi Dörtdivanlı'm.

Ankara, İstanbul ikinci sığa,
İş-aş bulmuş vermiş mola,
DIVAN-DER'de girmiş kol kola,
Çalışkan gurbetçi Dörtdivanlı'm.

Nüfusu artmış, toprağı daralmış,
Türkiye'nin etrafına dal salmış,
Birlik ve beraberlikten ayrılmamış,
Sığa özleminde gurbetçi Dörtdivanlı'm.

Ramazan YAMAN
Yalıcık Köyü

H A R M A N

Bir elimizde testi, bir tırpandır belki omzumuzda
Yeşiller sararıp, harmanlar dolduğunda
Coşkuyla kucaklarız, sarı başakları
Terleri ilmik, ilmik olsa da alnímımızda
Güz kokar, saman kokar güz akşamları
Taşlı topraklıdır, eğri büğrü yolları
Karışmıştır el yüz perişan
Alıp götürür bir rüzgar, bütün yorgunlukları
Kızıl gerdanında mor tomurcukların yumukluğu
güz akşamlarım
Saçımın telli gibidir, ağaran sarı başaklarım
Doldu ambarlarım, doldu çuvallarım
Şenlige döndü yine, şu sessiz HARMANLARIM.

Zeyneti BİÇER



YAYLALARIMIZ VE BİZ

Geçen sayıda köyden yaylaya nasıl göç edildiğini yazmıştık. Bu sayımızda ise yayla hayatı, yayladan köye dönüşü anlatacağız.

Köyden yaylaya geldikten sonra ilk günlerde evlerin kırık doküyü tamir edilir, ağıllar onanır. Bu yerleşme süreci yaklaşık bir hafta devam eder. İlk yaylada hava soğuk olduğundan sobalar sürekli yanar, bacalardan duman eksik olmaz. Hayvanlar ise dağlar tenha olduğundan ve eve alışmaları için belirli bir süre gürültür. Daha sonra kendileri başıboş gezer kırlarda, bayırlarda.

Gündelik havalarda ısınmaya yayla şenlenmeye başlar. İşler yoluna girdiğinden yayladakilerin birçoğu günlerin büyük bir konum oturarak geçirirler. Çocuklar

ve gençler kendi aralarında çeşitli oyunlar oynarlar. Erkekler metlazlar ise horak oynar. Daha küçükler ise tepelerde kağıma bineler. Yağmurlar yağıp, ardından güneş açtığı zaman ise mantar toplamaya çıkarlar dağları. Dağlarımız; Kanlıca, Akkayışkan, Sırtıkara, Tellice, Ayıca, Göğünük, Kabamanlar, Erişte ve daha nice mantar çeşidiyle doludur.

Yaylada birisinin hayvan kaybolda topluca aramaya çıkarır. Dağ dağ, yayla yayla kaybolan hayvan aranır. Buna "Yitik arama" denir. Aranan hayvan bazen bulunur, bazen ise hayvanı ayn ya da kurtların yediği olur. O zaman hayvan sahibine "mala gelen cana" gelmesin diye teselli verilir.

Hayat erken başlar yaylalarda. Erkenden inekler, koyunlar sağırlı



Ahmet KOÇAK

çayırlara kovulur, ağıllar süprürlür. Birkaç günde bir yayklar dövdür sabahları. Yayık dövmek zor bir iştir. Güneş dağların ardından kendini göstermeden işler bitmiş olur. Geceleyin soğuk dere yelleri eser dağlardan doğru. Bu yüzden hava steak olsa bile yaylalar hep serin kalır.

Temiz havası ve soğuk sularından mı nedir yaylada insanların istahı damarları açılır. Bu yüzden yayla

YAYLA ZAMANI

Bizim oralarda yayla zamanı,

Herkesin dilinde yol türkülerı.

Bu dağlarda baharların yamańı,

Oğul bali gibi gül türküler...

Taşlar çiçek açmış, kuşlar neşeli..

Kimsede yok sulardaki heyecan.

Sonsuz hayale dal, es deli deli,

Sende ses ver doruklardan ey çoban..

Havasını derde derman biliriz,

Çam kokulu yağa, yoğurda buyur.

Çiğdemleri bir özge can biliriz,

Her kaya dibinde bir ceylan uyur...

Aylar sonra, ocaklı kor düşer,

Göğü tutar çocukların sevinci.

Akşam olur, ufuklara mor düşer,

Sabah olur, her yaprakta bir inci...

Bizi hatırlayıp, bizi soranın

Yigit göntündeki o düşे selam.

Kavim kardeş, cümle dostun, yaranın...

Güzel yüzündeki gülüše selam.

Servet YÜKSEL



soframaları biraz daha zengin olur. Kayganalar, gözlemeler, ekşili börekler yapılr, hoşmehrimler basılır. Ya da bir kuzu kızartılır soğuk pınar başlarında.

Son yaylaya doğru köye dönüş hazırlıkları başlar. Çayırlar, tepler sararmaya yüz tuttuğu zaman gözler köy yollarına düşer. Hayvanlar bile göç zamanının yaklaşımı hissederler. Kazlar uçuşmaya, inekler köy tarafına kaçmaya başlarlar.

Göç gecesi büyük hareketlilik olur yaylada. Adeta bir düğün hazırlığı başlar. O gece kimse yatmaz, hazırlıklar tamamlanır. Firmalarda göç lokumları yapılr. Sabaha yakın hayvanlar köye götürülmek üzere yola çıkarılır. Sabahleyin de eşyalar arabalara yüklenir ve köye dönülür. O saatten itibaren yaylalar derin bir sessizliğe bürünür. İsyanalı bir süküt gibi egerler başım tâ ki bir sonraki bahara kadar sürer bu bekleyiş.

Buraya kadar yazılanlar sadece yayla hayatım tamıtı ifadeler söylebilir. Ama gerçek hiç de ögle değildir. Zamanın elimizden aldığı değerler ve geçmişe karşı duyduğumuz özlem bu satırların altında

çok şeyin gizli olduğunu söyler. Şöyle ki...

O yaylalar... Ülkemiz ve yore insanımızın can damarlarından birisi. Ya da yaşadığını yegâne isbatıdır insanımızın. Hayâlin gerçek ile birleştiği sîhîli mekanlardır onlar. Her birimizin hafızasında çeşitli izler bırakın yerlerdir. Bir teşâdûfün ya da bir geleneğin sonucudur ki yaylalar hep dağ yamaçlarında kurulmuştur. Böylelikle daha güzel daha bir heybetlidir. O dağlar ki şairin:

*"Dağ rüzgârlarını soluyup
da hiç esridin mi sen?"*

*"Söyle duydun mu dağları
gögüs kafesinde?"*

*"Bulutlar ağıdı mı başına
söyle!"*

*"Sarı çiğdemler önünde el
çırpatı,*

*"Karlı dağ yamaçlarında
uyudun mu?"*

*"Duydun mu kesiksiz dağ
uykulardında?"*

*"Hakkuran kuşlarının dem
tuttuğunu,*

"Duydun mu sen?"

diye anlatığı kadar esrarlı ve güzeldirler. Ve yayla evleri... Uzaktan bakıldığından bir tesbihe çizil-

miş taneler gibi hep aymıdırlar. Ağaçtan ve iki kath olup altları ahır üstleri evdir. Herbir sofaşında, tahtasında, döşemesinde, nine lerimizin, dedelerimizin hatırlası vardır. Ama o evler şunu harap, viraneye dönmiş ve yas içindedirler. Ölüsüne ağlayanlar gibi geçmişine ağıt yaktadırlar.

Çocukların oynadığı çayırlar, çobanların su içtiği pınarlar hep mahzundurlar şimdi. Unutulmuşluğun sitemini taşırlar yüreklerinde. Yayla çayırları boş, o soğuk sulardan aktığı pınarlar kurumuş hale dederler. Yayla yolları bile garip sindi. O yollardan:

"Yayla yolu düz getir,

"İnce betli kız getir,

"O kız yolun şasırılmış,

"İnşallah bize gelir."

dizelerindeki gibi ne bir kız, ne de bir başkası gelir. O yollar Faruk Nafiz'in:

*"Ey köyleri huduta bağla
yan yashı yollar.*

*"Ey dönmeğen yoldulara ağı
layan yashı yollar!"*

dediği gibi hiçbir zaman dönmeyecek olan yolcularına ağlamaktadırlar.

Biz ise memleketimizden uzak gurbet köşesinde hergün biraz daha büyütmen bu dâüssila ateşi ile yanıyoruz. Geçmişin derinliğine gömdüğümüz her güzellik için bin âh ediyoruz. Güzel Dörtdivan'ımı unutmuyoruz; ondan uzakta kalmamın hüznünü yaşıyoruz yâd ellerde. Yüreğimizden gelen ses, kelimelerle birleşiyor ve şu iki mısra dökülfüyor dudaklarınızın arasından:

*"Duman atmış Köroğlu Da
ğrı'nın başını,*

*"Çok özledim toprağını taşı
nı."*



DÖRTDİVAN'DA EVLENME OLAYI VE AŞAMALARI - III

(Geçen sayıdan devam)

NİŞAN: Çoğunlukla, cuma veya pazar günleri yapılmakta olan nişan; yalnızca kadınların katılımları bir törendir. Artık düğüne ilice yaklaşılmış demektir. Zira yörede, nişan ile düğün törenleri birbirine yakın zamanlarda yapılır. Nedeni de aradan geçen zaman içerisinde çıkabilecek çeşitli dedikodulara meydan vermemektir.

Nişan töreni; öğleden önce, her iki tarafın da kadın davetililerinin katılımıyla, kız evinde yapılır. Gelin; o güne özgü karmızı kadifeden bir elbise (fistan) giyerek davetililerin arasında yer alır, bir sandalyeye oturtulur. Önce davetililerin getirdikleri hediyeler, yakınık derecesine göre yakından uzağa doğru sessizce anons edilerek takılır. Bu hediyeler daha çok altın, kumus ve çeşitli ev eşyalarından oluşur. Buna karşılık ta kız tarafı, oğlan tarafına; damat gomleği, pijama, mendil, yazma ve benzeri türden hediyeler getirir.

Takı işi tamamlandıktan sonra sıra eğlennmeye gelir. Nişan töreninin yöredeki geleneksel çalgısı olan "tel" (dindim), son yıllarda yerini müzik setlerine bırakmıştır. Hareketli müzik eşliğinde davetiller epeyce eğlenirler. Zaman iterler, öğleden sonra olur ve yavaş yavaş eğlencenin sonuna gelinir. Kız evi tarafından hazırlanan, ancak malzemeleri oğlan evinden getirilen yemekler yenir, çaylar içilir ve akşamda doğru kız evi terk edilir.

DÜĞÜN: Bir anlamda; iki insanın yaşamlarını birleştirmesi, iyi günde kötü günde, kederde ve kovançta, yaşamın her anında birlikte olmalarını sağlayan evrelerin finalidir düğün... Bu yüzünden de görkemli

olmalıdır. Zaten öyle yapılagelmektedir düğünler Dörtdivan ve çevresinde. Şimdi dilimizin döndüğünde düğünün yöredeki aşamalarını tek tek ele alalım:

İşte kına gecesine davetle başlıyor. Tarihi önceden belirlenmiş olan düğünün davetiyesi bastırılarak dağıtılr. Ancak burada konuşuya ilgili olarak "Saç kapama, saç koyma" geleneğinden kısaca söz etmek gereklidir.

Saç kapama, oğlan evi tarafından yapılan bir çeşit düğüne çağrıma atletidir. Yuvalar açılır, bir gün öncesinden yakın akraba ve seçkin davetilere dağıtılr. Buna bazi köylende "dügün ekmeği" de denir. Ancak bu gelenek, son yıllarda yeriini yavaş yavaş hazır davetiye kartlarına bırakmaktadır.

Kına gecesinden önce, kız evinden bir kaç kadın-kız, gelinin "çeyiz'i ile birlikte oğlan evine gider, gelinle damadın odasını hazırlarlar. Gelinin özenle hazırlamış olduğu nakuşlar, işlemeler ilgili yerbere astır, serilir ve hazırlıklar tamamlanarak kız evine geri gidilir. Çeyiz serme işi de tamamlandıktan sonra, damadın babası, sevilen-sayılan bir kaç kişi ile birlikte kız evine giderek başlık konusunda son görüşmeleri ve pazarlıklar yapar, ikramlardan sonra geri dönerler.

Eski köylerde delikanlıklar, kendi aralarında bir "delikanlı başı" secerler ve köyde yapılan her başlıktan pay alırlar. Bu payla daha sonra kendi aralarında bir hediye olarak düğün evine gider ve eğlenceye katılır. Bu gelenek te günümüzde hemen hemen kalkınmış durumdadır.

Bir anlamda gelinin, baba evin-



Hıdır BOZ

Dörtdivan H.E.M.
ve (A.S.O.) Md. Yrd.

deki son gecesi olan kına gecesi; yörenin değişmeyen sayılı geleneğinden biridir ve her düğünde mutlaka yapılmalıdır. Geceye adım veren "kına", İslam Ansiklopedisi'nden öğrendiğimiz kadaryla, "Hinna" ağacının yapraklarının doğulmasıyle elde edilmektedir. Bunu da belirttiğinden sonra dönemlim kız kinasına...

Dualarla beline beyaz çarşaf bağlanmış şekilde gelin, kızların arasında ortaçtur. Yöresel adıyla "dündün" adı verilen tef esliğinde ezgili olarak yavaş yavaş eğlence başlar. İlk başlarında daha çok orta yaş ve üzeri kadınlar, oyunlarıyla tefe eşlik ederler. En çok oynadıkları oyun "sürtütme" adı verilen, ağır ağır oynanan ve daha çok ayak hareketlerinin ön planda olduğu bir tür çiftelli oyunudur.

Bir ara oğlan evinden "Nagileler" lar gelir. Nagil; çeşitli biçimlerde süslenmiş bir sopanın ucundaki bir tenekeden içerisinde, gazyaganın tutuşturulduğu bir çeşit meşaledir. Nagilelar, nagılı tutan bir erkek ve beraberinde oğlan tarafının kızlarından oluşur. Getirdikleri hediyeleri kız evine bırakır, hatta geline vermek isterler. Ancak gelin, bahşış almadan hediyeleri kabul etmez. Bir süre kız kinası eğlencelerine iştirak eden nagileler, mendilinden oluşan hediyelerini alarak oğ-

lan evine geri dönerler.

Nagluların gidişinden sonra, eğlenceye kalınan yerden devam edilir. Artık tef, bir kenara bırakılır ve onun yerine müzik setlerinden hareketli oyun havaları çalınır. Eğlencenin bir yerinde gelinin belindeki çarşaf çözülecek başının üzerinden aşırılır, başına da kırmızı bir örtü örtülür. Nagluların getirmiş olduğu cerezler bir tepsiyeye konularak kızlar tarafından gelinin başı tizerinden tutulur, ilahiler ve maniler eşliğinde döndürülmeye başlanır. Amaç gelini ağlatmaktır. Söylenen manilerden bazı örnekler:

*Kız baban pazarı gezer,
Huriler kinamı ezer.
Annən çeyizini dizer,
Kız kinan mübarek olsun...*

*Kara tavuk yatıyor,
Derdi derde katıyor.
Oğlan senin yüzünden,
Babam beni satıyor...

Saatin var mı yarım,
Kordonu dar mı yarım.
Neden sararıp soldun,
Aşılık zor mu yarım...

Mani manayı eyler,
Manıyla gelen beyler.
Mani bana yar olmaz,
Bir O ki gönül eyler...*

Maniler eşliğinde gelin ve annesi ağlatıldıktan sonra gelin, oturduğu yerden kaldırılır, kızlarla birlikte oynatılır. Artık zaman epeyce ilerlemış, gecenin geç saatleri olmuştur. Gelinin yakın arkadaşlarının dışındaki evlerine dönerler. Kalarları "kına yemeği" yedirilir. Yemekten sonra da sıra geline kına yakma işine gelir. Kinayı, evli bir kadının yakmasına özen gösterilir ki mutlu bir evliliği olsun. Önce kına yakılması için gelin elini açmak istemez. Karşılığında hediye bekler. İstediği hediye sözlü verilir ve her iki eline de kına yakılarak tizerleri bağlanır.

Ertesi sabah erkenden kalkılarak sağdıç kadın ve diğer kız arkadaşları ile birlikte çeşmeye gidilir. Yalnız burada yine biraz eski bir geleneğten söz etmek gerek, şöyle ki: Çeşmeye giderlerken, gelin eline bir ekmeğin alır, ellerini yukarıdiktan sonra ekmeğin çeşme başında bırakarak eve geri dönerler. Eğer ekmeğin, gelinin yanındakilerin dışında bir insan alır yerse gelinin battının açık, mutlu olacağına, yok eğer köpek veya başka bir hayvanın alıp yemesi halinde mutsuz ve kara bahaklı olacağına inanılır. Bu geleneğin izlerine günümüzde de rastlamak mümkündür.

Kız evinde kına gecesi bu şekilde tamamlanırken, oğlan evinde de düğün günü, yavaş yavaş konukların gelmesiyle hareketlilik başlamıştır. Yalnız son zamanlarda davetiler, özellikle ilçe merkezinde, gündüzden ve kışın kışın çağrılır. Davetiye kartlarına (saat: 12:30, 12:00, 13:00...) şeklinde saatler yazılır. Hediyesini alan davetiler, düğün evine gider, hediyesini takdim eder, "Hayırlı olsun" dileklerini ilettikten sonra yemeğini yer ve kısa süre sonra da düğün evinden ayrılır. Bunun sonucu olarak ta akşam düğün eğlencelerine katılm

biraz daha azalabilmektedir. Fakat köylerde düğün tamamen akşam saatlerinde başladığı için böyle bir durum söz konusu olmaz, biraz da haşenlikli geçer.

Düğünlerde çalgı olarak klarnet ve darbuka vardır. Ekonomik olarak daha iyi olan aileler arasında, Zonguldak ve Devrek yöresinden "köçek grubu" gelirenler de bulunmaktadır.

Düğün akşamı gelen davetilerein tamamına yemek ikram edilir. Düğün evi tarafından alkollü içki servisi yapılmaz. Ancak, düğünne alkollü gelen gençler de geri çevrilmez. Ancak onlar da mümkün olduğu kadar büyükleri ile karşılaşmamaya çalışırlar, taşkınlık yapmaları için kontrol altında tutulurlar. Yine de bilinçli olarak damada epeyce eziyyette bulunurlar. Örneğin, gecenin çok geç saatlerinde "Damat buraya gelecek..!" biçiminde dayatmalarda bulunurlar.

Yörede düğünler, çoğunlukla iş sezonunun ölü olduğu Sonbahar ve Kasım aylarında yapılır. Bu nedenle düğünler, mümkün olduğuna kaçılmaz mekanlarda yapılır. Bu notu da böylece belirttikten sonra gelelim gelin alma gününe.

(Devam edecek)

DÖRTDIVAN'IM

Hasret kokar buram buram
Ben memleketimi ararım
Buralar yalancı sahtekar
Ben herkese DÖRTDIVAN'ımı sorarım
Derler toprağın gelmiş buraya
Ben hemen ona koşarım
Buralarda havalar bozuk
Ben her gelene DÖRTDIVAN'ımı sorarım
Anarım yaylalarımızı dağlarımıza
Sorarım otlayan koyunlarımıza
Verseler bile cebime milyarları
Ben unutamam ararım DÖRTDIVAN'ımı

Yusuf BABACAN





Bu bölümde de Dörtdivan'ı ve yöre insanını ilgi-lendiren haberlerle yine karşımızdayız.

Amacımız doğru ve tarafsız haberleri iletmek. Sizin de yer verilmesini istediğiniz haberleri imkanla-rımız ölçüsünde yayınlamaya çalışacağız.

Saygılarımla.

DIVANDER

DIVANDER Cumhurbaşkanımızın Yanında

Derneğimiz, otoyoldan ilçemize bir giriş-çıkış alabilemek için faaliyetlerine geçen sene de devam etti. Cumhurbaşkanımızın Bolu Muduru'na geleceğini öğrenen yönetimi-miz 16 Temmuz 1998 günü Muduru'na gelerek Cumhurbaşkanımıza, otoyol ile ilgili hazırladığımız dosyayı takdim etti. Büyükk bir pankart da hazırlayan derneğimiz, yöremizi-halk isteklerini en yetkili mercilere ulaştırdı. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği de dosyamızı Bayındırlık ve İskan Balonluğu'na havale etti. Ad geçen balonluktan gelen cevabı yazda da isteğimizin şimdilik karşılanamayacağı, ilerde değerlendirilmeye alınacağı belirtildi.

DIVANDER Babanın yanında

(Muhabiri: HABER)

Geçtiğimiz hafta Çarşamba günü Muduru'ya giderken, Muduru Tavşaklı AS'ının yeni Eştre Tesisi ile Muduru Kapalı Spor Salonunu açılışlarını gerçekleştiren Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL, ziyaret sırasında halktan da büyük ilgi gördü. Mudurular ilgelerinde faaliyet gösteren bir firmann yeni tesisinin açılışına üçüncü en çok kişiğinin gelmesinden hoşnut ve mutlu olurken, kimileri de dertlerini ya da isteklerini Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL'e ilemek için çabuk sarf ettiler. Tören sırasında kalabalık davetli, basın ve vatandaş topluluğunu arasında belli pankart İbaba hitap ediyor, dertlerini ve isteklerini dile getiriyordu. Muduru'ya gelen Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL, ıslahılmak, istekleri iletmek için Dörtdivan ilçesinden gelen koca adı DIVANDER Dörtdivaneli Kültür Yardımlama Derneği'ne Derneği Üyelerinin istekleri yolda. Ancak, isteklerin yol Dörtdivan ilçesi ile Dörtdivan sınırları içindeki geçen TEM Otoyoluna bağlılığı yediği bilgisinden gidiyor. metropol şehir arasında ulaşım sağlanan TEM Otoyoluna girişin hizmete alınması İkinci Dörtdivan. Bu konudeme teknik getirilmesi ve en kısa süre içinde hayatı geçirilmesi için Muduru'ya gelen Dörtdivaneli hizmetçilerin bir dengesini de Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL'e sundular. DIVANDER eye Dörtdivan halkı en kısa süre içinde ilgilerini sunmak için geçen TEM Otoyoluna bağlılıklarının sağlanmasını isteyip.



(Haber Gazetesi, 20 Temmuz 1998 Pazarı)

ŞEHİTLERİ ANMA VE FİDAN DİKME TÖRENİNİN 3.SÜ YAPILDI

Geleneksel olarak her yıl düzenlenen Şehitleri Anma ve Fidan Dikme töreninin 3.sü 10 Haziran 1999 günü ilçemiz Cemaller köyünde yapıldı. Kaymakamlığın Cemaller Muhtarı ile beraber tertip ettiği törene başta sayın Valimiz Nusret MİROĞLU olmak üzere Abant İzzet Baysal Üniv. Rektörü, ilimiz bü-

rokratları, çevre ilçe kaymakam ve belediye başkanları ile kalabalık bir hemşehri topluluğu katıldı. Duygulu anların yaşandığı tören sonrası geleneksel olarak misafirler tarafından fidan dikildi. Cemaller köyü muhtarı Hilseyin DINÇSOY'un tıstun gayretleri ile nezih bir ortamda cereyan eden tören sonrası,

katılan tüm misafirlere yemek ve ayran ikram edildi. Bu vesileyle Şehit-

lerimiz bir kez daha dualarla, fatihalarla yad edilmiş oldu.



Dörtdivan Köroğlu 2. Yayla

Geleneksel hâle getirdiğimiz Dörtdivan Köroğlu Yayla Şenliklerinin ikincisini 4 Temmuz 1998'de düzenledik. Doğancılar Köyü Karaçayır Yayla'sında gerçekleştirilen şenliğe ilgi oldukça fazlaydı. Havanın yağış olmasına rağmen yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı şenlik muhteşem oldu.

Yurdun dört bir yanına dağılmış olan hemşehrilerimizin bir araya geldiği şenlik, programlarıyla de oldukça zengindi. Açılmış konuşmalarının ardından Ankara Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı izleyenlere coşkulu ve duygulu anlar yaşattı. Ardından Türk Halk Müziği sanatçıları **Atilla İçli** ve **Gülşen Kutlu**'nun birbirinden güzel türkülerle renklendirdiği şenlik, aşıklar atışmalarıyla tam bir müzik ziyafetine dönüştü.

Şenliğe Bolu Valisi Nusret Miroğlu, Özbekistan Büyükelçiliği Genel Sekreteri Nasreddin Muhammediyev, Bolu Milletvekili (eski) Mustafa Yünlüoğlu, Karabük Milletvekili (eski) Hayrettin Diliskean, Dörtdivan Kaymakam V. Mustafa Yıldız, Dörtdivan Belediye Başkanı (eski) Mehmet Aynagöz'ün yanı sıra çok sayıda siyasi ve bürokrat



Şenliği “Muhteşem” Geçti



katıldı.

Yayla şenliklerinin vazgeçilmez simgesi olan Ağalık Seçimi'nde ise 1. Yayla Şenliği'nin Ağası Tahsin Duman ağa adayları arasından tekrar "Yayla Ağası" seçildi.

Bu muhteşem şenliğimiz yerel ve ulusal basında geniş yer buldu. Televizyonlar yayalarımızın güzelliğini görüntülemek, gazeteler bu güzelliği satırlara dökmek için adeta birbirleriyle yarış ettiler.



DİVANKAV KURULDU!

Hemşehrilerimizin yıllardır özlemle beklediği Vakfımız nihayet 15 Mayıs 1999 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün ilan ile hükmü şahsiyetine kavuştu. Ülkemizin birçok bölgesinin aksine, hemşehrilerimizin gönüllü kuruluşlara olan uzaklığını nedeniyle 1993 yılında kurulan DIVANDER, son üç yılda bir atılım göstererek birçok etkinliklerde bulunmuş, bu sayı ile beraber 4 sayı bülten çıkarmış, Derneği merkezimiz olan büromuzun mülkiyetini satın almış ve yöremizin hayrına birçok faaliyetlerde bulunmuştur.

Fakat derneklerin çalışma alanlarının sınırlı olması ticari faaliyette bulunamaması ve daha kolay açılıp kapanabileceklerinden dolayı DIVANDER'i Vakıf haline getirmek için çatışmalara başladık. Hemşehrilerimizle bir bir yaptığımız görüşmelerde konuya sıcak baktıklarımı müşahede ettik. Daha sonra 22 Kasım 1998 tarihinde Gerede Esentepe Otel'i'nde verdigimiz akşam yemeği sonrası hemşehrilemizle uzun uzun istişarelerde bulunduk. 100'e yakın hemşehrilemizin katıldığı toplantı neticesinde Dördivan Köroğlu Kalkınma ve Dayanışma Vakfı'nın kurulmasına karar verdik ve mütevelli heyete katılmak isteyenlerin isimlerini ve katkı paylarını tespit ettiğimiz. Daha sonra derneğimiz hemşehrilerimiz vekâletlerini vererek hukuki girişimleri de başlattık. Bu



arada vakıfın kuruluşunda gerekli olan 6.000.000.000.-TL'lik kuruluş sermyesinin bir kısmına karşılık derneğimiz mülkiyeti olan büromuzu teminat gösterdik ve bir kısmını da Kurucular Kurulumuzdan temin ettik. Euniyetçe yapılan güvenlik soruşturmalardan sonra 5 Nisan 1999'a Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesi Vakfımıza tescil etti. Daha sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından

Vakfımız 15 Mayıs 1999 tarih ve 23696 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilerek hükmü şahsiyetine kavuştu.

Faaliyetlerimizi bundan sonra Vakfımız çatısı altında devam ettiğimize daha faydalı daha kalıcı işler yapmak için hemşehrilemizle birlikte elele daha çok gayret zarfedeceğiz.

Dördivan Köroğlu Kalkınma ve Dayanışma Vakfı (DİVANKAV) yöremize hayırlı uğurlu olsun.



Dörddivan Köroğlu Kalkınma ve Dayanışma Vakfı (DİVANKAV) 'nın Resmi Gazete'nin 15 Mayıs 1999 Tarihli Nüshasında Yayınlanan İlanı

Sayı : 50

RESMÎ GAZETE

15 Mayıs 1999 - Sayı : 23696

Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden :

VAKFIN ADI : Dörddivan Köroğlu Kalkınma ve Dayanışma Vakfı

VAKFEDENLER : Dörddivanlılar Kültür Yardınlama Dayamına ve Güzelleştirme Derneği, Ethem Ertuğ, Tahsin Duman, Isı Duman, Recep Ete, Halit Kirikoğlu, Mevlüt Mustaçoğlu, Eyüp Yıldız, Seyfi Yıldırım, İdris Atalay, Asum Ertuğ, Recep Şengün, Halil Esener, İsmail Başyazı, Tahir Abay, İsmet Aydemir, Nuri Sabır, Mustafa Keskin, Ahmet Yıldırım, Mehmet Şeker, Mehmet Aynagöz, Mehmet Yıldırım, Halil Vural, Hafizullah Özcan, Abdurrahman Ünal, Hasan Hüseyin Yalçın, Ahmet Ersiy, Mustafa Acar, Darmuș Ali Türker, Cemal Öztürk, Darmuș Ali Çetinkaya, Kemal Katreçoğlu, Hamza Başaran, Abdullah Başaran, Yusuf Çankaya, Zeynel Demirtaş, Mustafa Aydanalp, Mustafa Aysel, Nihat Gökcəoğlu, Bilal Başer, Ahmet Koçak, Ramazan Yaman, Halil Altıntaş, Adem Yılmaz, Yüksel Değercan, Ali Akkan.

VAKFIN İKAMETGAHı : Ankara

VAKFIN TESCİL KARARINI VEREN MAHKEMENİN ADI KARAR TARİHİ VE NO.:
SU : Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 5/4/1999 gün, E : 1998/869, K : 1999/194 sayılı karattı,

VAKFIN AMACI : Dörddivan İlçesinin, ekonomik, sosyal, kültürel yönden kalkınmasını ve Dörddivanlı Hemşehrilerimizin arasındaki her türlü dayanışmayı sağlamaktır.

VAKFIN MAL VARLIĞI : 3.745.000.000,-TL. nakit ve Ankara İli, Çankaya İlçesi, 3. Bölge, 1149 ada, 28 parselde kayıtlı İlkiz Sokak 16/3 nolu bağımsız bölüm.

VAKFIN ORGANLARI : Mutevelli Heyeti, Yönetim Kurulu Denetim Kurulu,

Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre kurulan Vakıflar Hakkındaki Tüzüğün 13. Madde Gereğince İlan Olunur.

11642/1-1



Geleneksel İftar Yemeklerimizin 3.sünü Verdik

Geleneksel olarak düzenlediğimiz iftar yemeklerinin üçüncüsünü 10.01.1999 tarihinde Yenimahalle - Hacıgân Sofrası'nda verdik. Yaklaşık 600 hemşehrimizeşitirak ettiği yemek büyük bir samimiyet içerisinde geçti.

Yemeğe siyasetçiler, bürokratlar ve işadamlarının yanı sıra birçok hemşehrımız katıldı. Ramazan ayının verdiği huzur ve birlikte olmanın doğurduğu sevinç içerisinde geçen yemek geç saatlerde sona erdi.



DIVANDER'in Yardımları Sürüyor

DIVANDER olarak yıl içerisinde imkanlarımız olcusunda ihtiyaç sahibi hemşehrilerimize yardımında bulunmaya çalıştık. Fotoğrafta Dernek Başkanı Ethem ERTUĞ'un hastanede bir hemşehrimezi ziyareti esnasında kendisine maddi yardımda bulunurken.



Hizmete açılan Doğancılar Köyü İlköğretim Okulu'nun öğretmen ve öğrencileri toplu halde.

Doğancılar Köyü İlköğretim Okulu Hizmete Açıldı

Yapılmıştır geçen yıl başlayan Doğancılar Köyü İlköğretim Okulu kısa bir zamanda tamamlandı ve 1998 Ekim ayında hizmete açıldı. Okul, Doğancılar Köyünden başka çevredekiler Kurnacı, Kılıçlar, Çardak, Adaköy ve Yayakar köylerinin de eğitim ihtiyacını karşılıyor. Şu anda 9 öğretmenin hizmet verdiği okulda 200 öğrenci eğitim görüyor.



DÖRTDIVAN KÖROĞLU 3. YAYLA ŞENLİĞİ 27 HAZİRAN'DA

Geleneksel hâle gelen ve bu yıl üçüncüsünü düzenleyeceğimiz şenlik, 27 Haziran'da Doğancılar Köyü Karaçayır Yaylası'nda yapılacak.

Bilindiği gibi geçen yıllarda yaptığımız şenlikler basında geniş yer tutmuştu. Hem birbirini görmek hem de eğlenmek için memleketin dört bir yanına dağılmış olan hemşehrilemizle, ormanlarla kış yaylalarımızın güzelleşğini merak eden yabancı insanlar bu seneki şenliği dört gözle bekler olmuşlardır.

Bu ilgi ve teveccih üzerine biz de şenliği, gerek program gereksesi sanatçı kadrosu açısından daha geniş hazırlamaya çalıştık. TRT Türk Halk Müziği sanatçıları; Hayal Has, Kubilay Dökmetas, Aşıklar; Kul Nuri, Zeki Erdalı, Ankara Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımı'nın renkliştireceği şenlikte çok sayıda yabancı ülke temsilcisi de hazır bulunacak.

Ayrıca Gerede Atçiler Derneği Üyeleri de şenlikte binicilik gösterileri yapacaklar.

Dörtdivan'dan uzak yerlerde, gurbet ellerde yaşayan insanımıza bir araya getirip hasret gidermek ve eğlenmek için düzenlediğimiz "Dörtdivan Köroğlu 3.Yayla Şenliği"ne tüm hemşehrilerimizi davet ediyoruz.



PROGRAM

- Açılış
- Protokol Konuşmaları
- Aşıklar
- Mehter Takımı
- At Yarışları (Rahvan)
- Yöresel Folklor
- Şenlik Ağasının seçimi
- Yöresel Müzik
- Dörtdivan Mutfağı

BİLGİ İÇİN

Divander	: (0.312) 230 49 59
Kaymakamlık	: (0.374) 331 45 03
Belediye	: (0.374) 331 40 02
İstanbul Ümraniye	: (0.216) 344 11 49
İstanbul Maltepe	: (0.216) 371 59 82





DÖRTDIVAN'IN MODERN BİR KÖYÜ

ÇALKÖY



Calköy, güneyinde Cemaller, doğuda Dülger köyü, kuzeyde Kapınar Yaylası, batısında Samanlıca ve Yaslıgül dağlarına yaslanmıştır. Köyümüz 100 hanelidir.

Köyümüzün, denizden yüksekliği 1350 metre olup, tipik bir kara iklimine sahiptir. Kışlar soğuk ve bol yağışlı, yazlar serindir. Rutubeli yoktur. Arazisi genellikle eğimli ve düzliklerden meydana gelmiştir. Çalköy'ün iki yaylası bulunmakdadır. Yaylaların köye uzaklıkları Bedüşük Yaylası 3 km. ve Aladag Yaylası 27 km'dir. İkitepe Arası mevkidine Gölet yapım çalışmaları ile Aşağı Yayla da su temin etmek için sondaj çalışmaların devam etmektedir.

EKONOMİ

Köyümüz tarım, hayvancılık, ticaret, ve inşaat işleriyle uğraşıyorlardı. İklim şartlarının sert oluşu, toprak verimliliğinin düşüklüğü ve sulama imkanının olmaması nedenleriyle yelerli meyve ve sebze tarımı yapılamamaktadır.

Tarım alanında : Buğday, Arpa ve Fiy ve Yonca yetiştirilmektedir.

Hayvancılıkta: Başta Tavukçuluk



Mehmet YILDIRIM

Gazi Üniversitesi Ekonomi Bölümü
Ekonomist - İşadamı

den 25 civarında kişi çalışmaktadır.

İNSAN KAYNAĞI VE EĞİTİM

Ticarette : Köyden ayrılanlar bulunduğu şehirlerde züccaciye, bakkalıye, kırtasiye, tuhafciye, nakliyecilik ve oto tamiri ve malbaacılık gibi ticarette uğraşıyorlardı. Köyümüzde iki adet keresle atölyesi vardır.

İnşaatçılıkta : İnşaatın kaba ve ince işlerini yapan kaliteli ustalar bulunmaktadır. Köyden yelişen mûteahhidlerimiz de büyük şehirlerde inşaat sektöründe faaliyetlerini sürdürmektedirler. Almanya'da, köyümüz sakinlerin-

Çalköy'de eğitim 1900'lü yılların başında kır oadasında Arap Alfabeti ile yapılmaktaydı. Cumhuriyetin ilanından ve Latin Alfabetesinin kabulünden sonra, köyümüzde eğitime başlamıştır. Köyümüzde okul mevcut olmasına rağmen öğrenci sayısının azlığı





nedeniyle eğitim taşıma usulü ile yapılmaktadır. Öğrenciler genellikle Dörddivan İlçesine giderek eğitimlerini sürdürmektedir.

Merkezi Fransa'da bulunan Dünya Sağlık Teşkilatının katkılarıyla köyümüze Sağlık Ocağı inşası sürdürmektedir.



Köyümüzde okuma yazma oranı yüksektir. Üniversite mezunu, İmam-Hatip Lisesi, Meslek Lisesi, Lise, Ortaokul ve İlkokul mezunu olup da; Üniversite Öğretim Üyesi, Tıp Doktoru,



DİVANDER



besi, Tekke'de bulunan Ummi Kemi Hazretleri'nin ablasının türbesi Çalköy Demeği tarafından köye gele misafirler ve ziyaretçilere gösterilmeksi açısından restore çalışmaları yapılacaktır.

Şih Şehribani Türbesi'ne yapılmış ziyaret ve anma günleri vardır. Türbe her yıl temmuz ayının ilk haftasındaki cuma günü ziyaret edilir.

Köyümüzde Hacı Arif Dede, Hac Halil (Deli Hacı İskaplı), Koca Hasan, İzzet Dede, Yemeni ve Çanakkale Savaslı gazileri ile Kore Gazisi Şevket Kalınbaçoğlu, Fikret Yaman, Yunus Aytekin gibi büyüklerimiz mevcuttur.

SOSYAL YAŞAM

AILE DURUMU: Dede (Büyükbaşa), Ebe (Nine-Babaanne), kardeşler ve çocukları ile eşlerin bir arada ya-

Müdür, Öğretmen (Eğitimci), Bankacı, Muhasibeci, Memur ve İmam-Hatip gibi Devlet kadrolarında görev yaparak emekli olmuş ve hala kamu personeli olarak görev yapanlar bulunmaktadır.

Dörddivan ve çevresinde sanayinin gelişmemesi, köyde yaşayan insanları gurbete çıkmaya zorlamış, köyden kente göç 1970'lü yıllarda başlamıştır. Halen devam etmektedir. Köylülerimi-



zin genellikle yurticinde; Ankara, Bolu, İstanbul, Gerede, Yeniçağa ve Mengen İlçe merkezlerine yerleşmişlerdir.

TARİH

Köyün kuruluş tarihi kesin olarak bilinmese de, edinilen bilgilerden eski bir yerleşim yeri olduğu anlaşılmaktadır. Köyümüz Çanakkale Savaşı'nda 45 şehit vermiştir. Köyümüzde tarihi taşlar mevcuttur. Bu taşlar Musalla ve Ezan taşı olarak kullanılmışlardır. Köyümüzde iki adet tarihi Dibek Taşı ve 3 adet de Çeşme bulunmaktadır.

TÜRBELER: Çalköy'de Şih Şehribani Türbesi vardır. Şih Şehribani Tür-

bi aile düzeni köyümüzde de hakimdir. Burada büyük, küçük arasında sevgi ve saygı kurallarına uyum esasıdır. Büyükler evin ve yönetimini mülak hakimdir.

Köyümüzde aile bir bütündür. Genelde erkekler tarım alanında (ekip-



bıçme), hayvan bakımı, ticaret ve inşaat işlerinde, kadınlar ise ev işlerinde ve kısmen hayvan bakımında uğraşmaktadır.

Aile yapısı genelde dar aile yapısı şeklinde görünür, baba (veya dede) hukim gibi görünür ise de, aile ile ilgili bütün işlerde ve kararlarda, kız veya erkek oğlan evlendirmede, mal alıp satmadır aile içerisinde danışma yapar, kadının fikri olnır uygulamayı erkek yapar.

AKRABALIK : Çalköy köyündeki akrabalık bağı kuvvetlidir. Gelişen teknolojik ve ekonomik sıkıntılardan her ne kadar zayıflatmış ise de, akrabaların birbirlerine yakın ilgi ve sevgileri devam etmektedir. Her zaman birbirlerini korurlar, sevinç ve üzüntüsüne iştirak eder, dayanışma ömegini gösterirler.

KOMŞULUK İLİŞKİLERİ : Komşu hakkını koruma, kılılama ve saygı esasına dayanan bu ilişkiler, komşular arasında acı keder ve sevinçle bir olma esası üzerine kurulmuştur. Komşuluk birbirine yardım (imece) köy yaşantısında temel dayanışmanın başında gelir. Güz işlerinde ve kişlik yiyeceklerin hazırlanmasında herkes birbirine yardım eder.

MİSAFİRLİK : Türklerin en büyük özelliğidir misafirperverlik gelenegi. Çalköy Köyü'nde de devam etmektedir. Misafirliğe genelde akşam namazından sonra gidilir. Gelen misafir ev sahibi tarafından kapıda karşılanır. Odanın en iyi yerinde (baş köşe) oturtulur, izzet-i ikramda bulunulur. Sohbet bittiginde ve gitme zamanı geldiğinde yine evsahibi tarafından kapıya kadar uğurlanır.

RAMAZAN DAVETLERİ : Ramazan ayının, köyümüzde bir başka önemi ve hareketliliği vardır. Bilindiği üzere; oruç, müslümanlara farz olan bir ibadettir. Ramazan ayı, Recep ve Şaban ayından sonra gelir. İslam aleminde bu aylara "Üç aylar" denilir. Ramazana iki ay kala her evde bir hareketlilik görülür. Evde büyükler varsa, dileyen üç ay erucuna başlar veya üç gün oruç tutarlar. Şaban ayının onbesinden sonra evde temizlik başlar, camlar silinir, çamaşırlar yıkılır. Onçeleri bakır kablar kullanıldığından bunlar kalaylatılıp ramazana hazırlanmakta iken şimdiki bu mutfağın araçları nadiren kullanılmaktadır.

Ramazan ayında günlük yaşam, diğer aylardan farklıdır. Ramazan, aile içi hizmetlerde hissedilmektedir. Küçükler oruç tutmak için heveslendirilir, gençler de teşvik edilir. Bu ayda kalp kırmamaya,



kötü söz söylememeye özen gösterilmekte, hoş görünü ve sevecen olmaya dikkat edilmektedir. Oruçlu olunduğu için fazla ev işleri yapılmaz. Kur'an okunur, Mukabele dinlenir ve camide ibadet yapmaya daha fazla özen gösterilir. Fakirler, komşular ve akrabalar oruç açmaya çağrılır.

Ramazan ayında diğer aylara göre yeme-icme yönünde bir bolluk vardır.

Büyük olan insan yemeğe elini uzatmadan kimse uzatmadır. Büyüker "Sofrada elini, Mecliste dilińi kusat." derlerdi. Topluca davetlerde "Oruç açtırma" denilmektedir. İftar dan sonra evde akşam namazı kılınır, namazdan sonra yatsı ve teravih namazı kılmak için camiye gidilir.

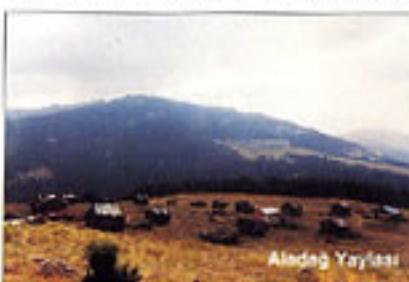
Onbir ayın sultani Ramazan ayının içinde Kadir Gecesi son derece önem-



Bediü'lük Yayıları

Yemeklere aynı bir özen gösterilmektedir. İftardan önce kahvaltılık, sütlü çorba, bazlamaç, gözleme, salata, et yemeği, bamya, mihlama, dolma, pirinç pilavı, komposto ve helva Ramazana özgü geleneksel yiyecek türleridir.

İftar vaktinden önce yer solmasına oturulur. Dudaklarda dualarla iftar vakti beklenir. Eskiden sofrada yaşı-



Aaledağ Yayıları

lidir. Bu gece kaza namazı, nafile namazı kılınır, geçmişlerin ruhu için Kur'an okunur, bolca Allah'a dua edilir, günşahların affı için tövbe getinir, fitre ve zekâtlar verilir.

Eskiden ramazanlarda insanlar sahura kaldırılmak için davul veya teke dövülmüş. Ramazan davulcusu ne güzel de maniller söylemiş.

Arefe günü alış-verişe çıkarılır. Bayram yemekleri hazırlanır. İlk namazından çıkan cemaat toplu olarak mezarlığa giderek hayır duaları eder, herkes kendi yakınlarının mezarlarını başında dualarını yaparlar.

BAYRAMLAŞMA : Dini Bayramlar yurdumuzun her yerinde olduğu gibi köyümüzde de büyük bir coşku, heyecan ve kaynaşmaya sahne olur. Bayram sabahı aile reisi başta olmak üzere bütün erkekler temiz ve yeni





giyiler giyerek bayram namazına gitmeye gelirler. Bayram namazından sonra cami dışında yaşı sırasına göre büyükler başta olmak üzere, büyüklerin ellen öpülen, küçüklerle de tokalaşarak bayramlaşır ve halka olusurlar. Bayramlaşma bitince köylü tarafından alınan şeker ve sigara bir lepsiye konur köyün imamı veya cemaatinden bir kişi tarafından oluşturulan halkayı gezmek suretiyle ikram edilir, bu arada caminin ihtiyacın için de para toplanır. İşlem bitince imam tarafından dua yapılır. Daha sonra evlere giderek nenne ve evde bulunanlarla bayramlaşır. Köyün içerisinde bulunan akraba ve komşulara giderek bayramdan tebrik edilir. Bayramlaşmaya giden her evde yer sofrası kurularak yemek ikramı yapılır. "Bayramlarda dokuz kann vardır." sözü yaygın olarak söylenir.

Köyde bulunan çocuklar bayram namazından sonra toplu bir şekilde evlere giderek bayram şekerini toplar-

lar. Bayram şekerleri olarak eskiden; içde, dut kurusu, erik kurusu, ekin kunuşu ve nohut yerlirdi. Şimdi ise kağıt içersinde sanlı şeker verilmektedir.

ASKER UĞURLAMASI : Vatanın ve milletin korunmasında, Türk genci-



nin özelliği ve gurur vesilesi olan askerliğin köyümüzde aynı bir önemi vardır. Askere gideceklerin uğurlanacağı gün köy halkı köyün çıkışında toplanır ve imam tarafından dua yapılır. Daha sonra asker olanlar büyüklerin elleninden öpülen ve küçüklerle de tokalaşmak suretiyle helalleşip uğurlanırlar. Büyükler askere gidenlere para verirler ve onlar için dua ederler. Bilir ki Türk Milleti doğuştan "Asker" olarak dünyaya gelir.

AŞ DÖKME : Hacca gidişken veya hac dönüşünde hacca giden kişi tarafından "Hacı aşısı" verilir. Buna "Aş dökme" de denir. Hacı aşısı köylüye, çevre köylere, akrabalara haber verilir, genelde herkes davetlidir. Mevlit okulur, va'z ve dua yapılır, yemek verilir. Yemekler genelde yoğurtlu porba, etli pilav, komposto ve helva şeklinde olur.

BEDDEM : Köydeki çocuklar tarafından her yıl 6 Mayıs da bahar başlangıcı (hedirollez günü) olarak kutlanır. Soğan kabuğu, su ve yumurta tencere-

nin içine konerek kaynatılır, bu şekilde yumurta kırmızıya boyanmış olurdu. Köyün mevkii olan Bayır'da öyleden sonra ateş yakılır, köyün çocukları ellerinde yumurtalarla oraya toplanırlardı. Orada yumurtalar birbirine vurulur, kırılmayan yumurta birinci ilan edilir ve buna "Yumurta dokuşturması" denirdi. Çocuklar ateşin üzerinden atlardır. Şimdi ise bu adet kalkmıştır.

SOSYAL İLİŞKİLER

KÖY ODASI : Gündük konuların, köy sorunlarının konuşıldığı ve insanların bir arada bulunduğu, bunun yanında mevlit ve cenaze yemeklerinin verildiği yer olarak özelliğini muhafaza etmeye ve cami müstemliliği içerisinde bulunmaktadır.

YEMEK FOLKLORU BESLENME

Kapalı bir ekonomisi olan Çalköyün geçim kaynağı tarım ve tarimsal ürünlerden olduğundan, beslenmede tarimsal ürünler ve bunların türleri olan gıda maddelerinden sağlanır. Herkes kendine yeter yiyeceğini kendisi üretir ve kuru yiyecek stoku yapar. Geçmişte gürültülü kılıklar, harpler, şiddetli kişiler ve tabi afeller, halkın kuşak yiyeceğini yazdan hazırlamasına ve stoklamasına neden olmuştur. Kurutılmış yiyecekler başta gelir. Tahıl ürünlerinin yanında hayvansal ürünler temel besin kaynaklarını oluşturur.

YEMEK ADABI: Yemekler yer sofrasında yerinir. Yere senilen sofra bezi üzerine ayaklı sofra konur. Genelde dede, ebe, anne, baba ve çocukların aynı sofra otururlar. Yemek yiyecekler çok kalabalık olması durumunda önce misafirler, sonra erkekler, bilhâre kadınlar ve çocuklar yemek yerler. Yemeşe çorba ile başlanır, sebze yemeyi ve pilavdan sonra tatlı ile son verilir. Yemek artılmaz, ekmeğin parçası barakılmaz, yemekten sonra Allah'a dua edilir.

ÇALKÖY DERNEĞİ BAŞKANI

Ahmet Çetinarslan

Cep Tel: (0.532) 212 67 84

İş Tel: (0.374) 212 32 81

ÇALKÖY MUHTARI

Kerem Çetinarslan

Cep: (0.542) 645 09 83

Ev Tel: (0.374) 335 35 84



DÖRTDIVAN KÖYLERİ ELKABI

Köroğlu Dağı'ndan eksik olmaz duman,
Bolu'nun en güzel ilçesidir Dördüvan.

Bütün köyler sıralanmış ovada ard arda,
Allah'ım sen bu memleketi bırakma darda.

Adakönik ile Çitler liste başı her zaman,
Oluz altı köy saymakla bitmez aman.

Adaköy'de kalmadı kimse geçmiyor zaman.
Yillardır onunla beraber yaşar Nahçıvan.

Ağalar Bayramılar katılmak için merkeze,
Selam yollar meclise giden herkese.

Kırısın bu vatana uzanan kirli eller
Bağında iki şehit saklar **Cemaller**

Çalköy'e uğramalısınız gelince meyve zamanı,
Orada sizi bekler Hazreti Şîh Şehribâni.

Dağların arasında kalmış **Ortaköy ve Çetikören**,
Ne seslerini duyan olur ne yüzlerini gören.

İlçenin en büyük köyü **Doğancılar**
Belediye olmaya onun da hakkı var

Düger'ler iki kardeş köy onlardaki aşka bak!
Günde üç öğün yedikleri aş kabak.

Dülger'e koşar kimin kırılıp çıksa ayağı eli,
Bir baca tüttürdü ovada kurdu Yedieli.

Baştan başa bereket doludur Dördüvan Ovası.
Yayalar ile Deveciler patates yuvası.

Kapısı bacası kapanmış evlenen görenler üzülür.
Çardak koca tepenin başında gelin gibi süzülür.

Yolun karşısında yalnız kaldı **Gücüükler**,
Otobandan giriş çıkış alacağı günü bekler.

Üç mahalle karşı karşıya bayır aşağı,
Pek yamandır Kargı Bayramılar usağı.

Kurucaköy ve Kılıçlar himmet diler Kırklar'dan.
Su eksik olmaz yaz kış o kırk kuyudan.

Yamacın eleğinde kurulmuş **Bünüş ile Sorkun**,
Suları durgun akar, insanları doğuştan yorgun.

Tore affetmez hırsızı, arsızı herkes acaplar.
Göç etti ahâli boşaldı **Ömerpaşalar ve Azaplar**.

Köroğlu **Sayık**'tan nâm saldı tüm cihâna,
Bolu Beyi bile karşı duramadı ona.

Zaman gizemini saklar **Yağbaşalar**'da.
Git gör, neler var o tarihi taşlarda.

Yayla yollanna bakar **Süleler ve Yalacık**
İnsanları sevecen ve gönülleri açık.

İlçenin en küçük köyleri **Seyitaliller ve Hacetler**
Her evi gözü yaşlı ihtiyarlar bekler.

Unutmadık **Göbüler'i** o da hatırlımızda
Affedin kusur var ise satırlarımızda.

Ahmet KOÇAK



Yalacık Köyü genel görünümü



Köroğlu Yayla Şenliği



Bolu Dörtikan İlçelerinin
Kırıkkale Yolu Şenliği Ode-
kittan, Karakıştan, Koygiritan
ve Türkmenistan'dan da gel-
en konuklarla yaklaşan 20 bin kişi-
nin katılımıyla gerçekleştirilen bir-
günlik etkinlikleri başarıyla

© ZIVVER FRAMES

Dördüncü Üstkarasancı Küntek kaptı Şeneli'ne saldırgı 20 bin kişi katıldı. Finansal sorumlulukları yerliler Türk ekonomisini çok derlerkenin close friendi, döviz Sanatçı ve eski İBB başkanı Ahmet Yıldırım da bu

(*Türkiye Gazetesi*, 7 Temmuz 1998)

Dördivanlılar şenlikte buluştu

ANKARA (Zaman) - Bilek İznik'ten 1/115
İzvanlı Şenliği yoğunlukta gidiyor.

dostluklar penitile ligi olakken büyük olasılık yaradır. 200 bin kişi katıldı. Üçebekler

16¹dan konularla kendiliğinden Türk Durrus'una çok sevilerlerinden olan Korgi, deşir yapadığı kabul edilen topak, beden ameliyatı. Sıfırı Orta Asya'dan gelen konular, Kayı Bey'in sözleri ve Duyundan-
der'la, adetlerin, gelecek ve gönencelerin-
den bir birincilik yolu olduğunu dikkat etti-

Şenlik organizatörleri Dördüncü ve Beşinci Yıldızlaşma ve Güneydoğu Deneme (DIVAN-DE) Başta Erzurum Erzurum İlçesi'ndeki Kırıkkale'de Türk etnosunun en büyük delege ettiğine vurguladı. Dördüncü ve Beşinci Yıldızlaşma ve Güneydoğu Deneme'ye katılanlar arasında 150 Türk ve 200 Kürt, kabartmalarla Kırıkkale'de Türk etnosunun en büyük delege ettiğine vurguladı. Dördüncü ve Beşinci Yıldızlaşma ve Güneydoğu Deneme'ye katılanlar arasında 150 Türk ve 200 Kürt, kabartmalarla Kırıkkale'de Türk etnosunun en büyük delege ettiğine vurguladı.

(Zaman Gazetesi, 8 Temmuz 1998)

Köroğlu şenlikleri

Dörtdivan Kaymakamlığı ve Belediyesinin ortaklaşa düzenledikleri 2. Uluslararası Köroğlu Yaya Şenliği dün Dörtdivan Karaçayır Yaylasında hepsiinden fazla vatandaşımızın katılımıyla yapıldı. Şenlige Vali Nusret MİROĞLU'nun yanında Karabük Milletvekili Hayrettin DILEKCAN, Dörtdivan Kaymakamı Mustafa YILDIZ,



Özbekistan Büyükelçisi ve Türk Cumhuriyetlerinden Tensileler katıldı. Divander Başkanı Ethem ERTÜĞ açılış konuşmasıyla başlayan şenlik Ankara Büyükşehir Belediyesi Mehter Takımının gösterileri ile devam etti. Mehter Takımının gösterileri izleyenleri adeta bityüllerken şenlik aşıkların atışmaları ve Atilla İÇLİ'nin programıyla unutulmaz dakikalara sahne oldu. Bolu'dan ve diğer illerden gelen vatandaşlarımız şenliği yoğun yağmurra rağmen izlerken şenliğin daha geniş bir hale getirilerek festival olarak kutlamasını istediler.

(HABER Gazetesi, 6 Temmuz 1998)

SABIR TİCARET

TUHAFİYE - ÇORAP - ÇAMAŞIR
VE BEBE TUHAFİYE ÇEŞİTLERİ

Abi Sabır

Seraçlar Çarşısı No: 84/A ANKARA
Tel: (0.312) 311 25 75 Fax: 312 72 23
Cep Tel: (0.532) 287 37 11

DÖRTDİVAN İNŞAAT TENEKECİSİ



Her türlü inşaat Oluk İşleri
Çatı Aktarma ve Tamiratı İtina ile Yapılır
Fazlı Umar

Ulubey, Hacılar Mah. 41. Sk. No. 20 SİTELER/ANKARA
Ev Tel: (0.312) 351 50 61 Cep: (0.542) 432 80 64

Dörtdivanlılar'dan Divankav

Dörtdivanlılar Kültür Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (Divander) öncülüğünde Divankav Vakfı kuruldu.

Divander Başkanı Ethem Ertug, "Divander olarak hemşehrilerimizin değerli katkılarıyla Dörtdivan'ımız için ilk olan birçok etkinliklerde bulundu. Bütün bu faaliyetler bizleri sevindiriyor, ancak tedirgin olduğumuz bir husus var. Bu husus ise, derneğin bazı faaliyetlerinin Dernekler Kanunu'na göre kısıtlanıyor olması. Bizler de hemşehrilerimize daha iyi hizmet edebilmek ve kanunun getirdiği kısıtlamaları ortadan kaldırma için vakalaşma yolunu seçti. Şu anda vakıf kurma çalışmalarının resmi işlemleri tamamlanmış olup mahkemeye müracaat edilmiştir." dedi. İSMAIL YILDIZ / BOLU

(Zaman Gazetesi, 26 Ocak 1999)

GÖRGÜL ORMAN ÜRÜNLERİ HIRDAVAT SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Mustafa ve Orhan Görgül

Merkez : Sarıyar Sok. No: 8 SİTELER/ANKARA
Tel : (0.312) 348 90 83 - 350 24 29 Fax: 350 40 45
Şube : Sarıyar Sok. No: 6 - 12 SİTELER/ANKARA
Mustafa Görgül Cep: (0.532) 413 95 20
Orhan Görgül Cep: (0.532) 442 95 17

GERÇEK DAĞITIM

Yaysat - Birleşik Basın Yay. Dağı.

Eşref Yıldız

Şirket Müdürü

Tel: (0.312) 318 35 60 - 61
Cep Tel: (0.532) 292 80 37

